

ИЗВЈЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

ИЗВРШЕЊА БУЏЕТА ИНСТИТУЦИЈА БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ ЗА 2016. ГОДИНУ

Број: 01/02/03-04-16-1-797/17

Сарајево, август 2017. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
1.	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	3
2.	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	5
II	КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ	7
III	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	8
1.	Увод	8
2.	Реализација ранијих препорука	8
3.	Систем интерних контрола.....	13
4.	Рачуноводствене политике и финансијско извјештавање	16
5.	Буџет	18
6.	Извршење Буџета	20
7.	Приходи и примици.....	21
8.	Расходи.....	25
9.	Директни трансфери с Јединственог рачуна трезора	39
10.	Текућа резерва буџета	45
11.	Обрачун вишка прихода	46
12.	Управљање Јединственим рачуном трезора.....	48
13.	Биланс стања	50
14.	Извјештај о новчаним токовима	60
15.	Информациони систем	60
16.	Коментари	64
	Прилози	64

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

1. МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Извршили смо ревизију **Извјештаја о извршењу Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2016. годину** (у даљем тексту: Извјештај о извршењу Буџета) сачињеног од Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Министарство) који обухвата наративни дио и обрасце који чине саставни дио Извјештаја. Извјештај о извршењу буџета усвојен је од стране Савјета министара Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Савјет министара).

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство Министарства одговорно је за израду и фер презентацију Извјештаја о извршењу Буџета у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања, тј. Закону о финансирању институција БиХ, Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину и Закону о задуживању, дугу и гаранцијама БиХ, Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилнику о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја која не садрже значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке.

С обзиром на то да се ради о Извјештају о извршењу Буџета, те чињеници да су овим извјештајем обухваћени процеси у вези с реализацијом Буџета за 2016. годину, гдје није искључива одговорност Министарства већ и Савјета министара и осталих институција БиХ, сматрамо да је одговорност неопходно посматрати у ширем смислу.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу проведене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине¹ и примјењивим Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI 1000–1810). Ови стандарди захтијевају да поступамо у складу с етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да Извјештај о извршењу Буџета не садржи значајне погрешне исказе.

Ревизија Извјештаја о извршењу Буџета обухвата послове Министарства који се извршавају у Сектору за буџет и Сектору за трезорско пословање, а везано за планирање и извршење буџета, анализе, извјештавања, интерну контролу и надзор над буџетским корисницима, управљање Јединственим рачуном трезора, Главном књигом трезора, информационим системима и централизованим обрачуном плата. Ревизијом није обухваћено сервисирање спољнег дуга БиХ за 2016. годину. Ревизија укључује обављање поступака у циљу прибављања ревизионих доказа о износима и објавама у Извјештају о извршењу Буџета. Избор поступка заснива се на просудби

¹ У складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине, Канцеларија за ревизију у оквиру финансијске ревизије проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености.

ревизора, укључујући процјену ризика значајног погрешног приказивања у финансијским извјештајима услјед преваре или грешке. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у циљу одабира ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у сврху изражавања мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја. Ревизор такође оцјењује финансијско управљање, функцију интерне ревизије и системе интерних контрола.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за наше мишљење.

Основа за мишљење с резервом:

- значајан дио имовине није евидентиран и реално исказан у пословним књигама институција БиХ због неријешеног статуса државне имовине и неизвршене процјене имовине код институција БиХ, што има директан утјецај на рачуноводствено исказивање имовине у Збирном билансу стања (тачка 13. и 13.1. Извјештаја);
- попис средстава код институција БиХ није извршен у складу са релевантним прописима о вршењу пописа и самом сврхом пописа, те није извршен попис средстава, обавеза и извора средстава која се воде у Министарству под „шифром Трезор“, тако да нисмо у могућности потврдити усклађеност стварног стања с књиговодственим стањем и, у вези с тим, тачност збирних билансних позиција (тачка 13.2. Извјештаја).

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за наведено у Основи за мишљење с резервом, Извјештај о извршењу Буџета приказује фер и истинито, у свим материјалним аспектима, стање имовине и обавеза, прихода и расхода на 31.12.2016. године и извршење буџета и пословни резултат за годину која се завршила на наведени датум, у складу с прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о финансијским извјештајима, скрећемо пажњу на сљедеће:

- дио расхода и обавеза појединих институција БиХ није евидентиран у Главну књигу трезора те није обухваћен Извјештајем о извршењу Буџета (тачка 6. Извјештаја);
- слабости система контроле уплата и наплате непорезних прихода институција БиХ (тачка 7. Извјештаја);
- потенцијалне обавезе по основу судских спорова (тачка 9.3. Извјештаја).

2. МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

У вези с ревизијом Извјештаја о извршењу Буџета за 2016. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са значајним законима и другим прописима којима се Министарство руководи.

Одговорност руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију Извјештаја о извршењу Буџета, руководство Министарства је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило законито кориштење средстава одобрених Буџетом те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

С обзиром на то да се ради о Извјештају о извршењу Буџета, те чињеници да су овим извјештајем обухваћени процеси у вези с реализацијом Буџета за 2016. годину, гдје није искључива одговорност Министарства већ и Савјета министара и осталих институција БиХ, сматрамо да је одговорност неопходно посматрати у ширем смислу.

Одговорност ревизора

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизији институција БиХ и ISSAI 4000 – Стандард за ревизију усклађености.² Поред наведене одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације, у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Ова одговорност укључује обављање процедура како бисмо прибавили ревизионе доказе о томе да ли је пословање Министарства, према дефинисаним критеријумима, усклађено законима и другим прописима.

Вјерујемо да су прибављени ревизиони докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше мишљење.

Основа за мишљење с резервом:

- Исплата додатка на плате полицијских службеника у Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ нема основу у Закону о платама и накнадама у институцијама БиХ, нити је за ове исплате донесен подзаконски акт сагласно наведеном Закону о платама за три полицијске агенције (Дирекција за координацију полицијских тијела БиХ, Гранична полиција БиХ и Државна агенција за истраге и заштиту БиХ) (тачка 8.1.1. Извјештаја).

Мишљење с резервом

Према нашем мишљењу, осим за наведено у Основи за мишљење с резервом, активности, финансијске трансакције и информације за 2016. годину у складу су, у

² Нови ISSAI 4000 је усвојен у децембру 2016. године и замјењује раније ISSAI 4000, 4100 и 4200.

свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима којима су регулисане.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на сљедеће:

- недовољно развијен систем интерних финансијских контрола у институцијама БиХ (тачка 3. Извјештаја);
- систем надзора над примјеном Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ још увијек није успостављен у потпуности (тачка 8.1.1. Извјештаја);
- низак степен реализације вишегодишњих капиталних пројеката (тачка 8.2.1. Извјештаја);
- функционисање Информационог система финансијског управљања још увијек није на задовољавајућем нивоу те су потребна додатна унапређења у циљу смањења ризика пословања (тачка 15. Извјештаја).

Сарајево, 4.8.2017. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Јасмин Пилица, с.р.

ЗАМЈЕНИК ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА

Ранко Крсман, с.р.

II КРИТЕРИЈУМИ ЗА РЕВИЗИЈУ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине проводи ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијска извјештаја, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени с одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

Критеријуми за ревизију:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину;
- Закон о финансирању институција БиХ;
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС);
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти;
- Закон о интерној ревизији институција БиХ;
- Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ;
- Правилник о финансијском извјештавању институција БиХ.

III ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. Увод

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Канцеларија за ревизију) је, у складу са Законом о ревизији институција БиХ, извршила ревизију Извјештаја о извршењу Буџета. Извјештај о извршењу Буџета је сачињен у складу са Правилнику о финансијском извјештавању, а на основу података које су буџетски корисници путем Информационог система финансијског управљања (ИСФУ) унијели у Главну књигу трезора, података који се генеришу и директно евидентишу у Сектору за трезорско пословање, података из Сектора за буџет, података буџетских корисника и података из расположивих евиденција Сектора за јавни дуг. Извјештај је у року достављен на разматрање и усвајање Савјету министара и Предсједништву БиХ. Савјет министара је извјештај усвојио 30.05.2017. године, а Предсједништво БиХ 27.06.2017. године.

Руководство буџетског корисника је примарно одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу с наведеним оквиром финансијског извјештавања, а што укључује креирање, примјену и одржавање система интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја. Поред тога, руководство буџетског корисника је одговорно и за пословање у складу с одговарајућим законима и прописима, као и да током фискалне године обезбјеђује намјенско и законито кориштење средстава одобрених буџетом институције за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Обавеза буџетских корисника је да сачине годишњи финансијски извјештај и доставе га Министарству најкасније до 01. марта текуће године за протеклу годину, заједно с информацијом о систему интерних контрола реализованих током године те предузетим активностима у циљу реализације препорука ревизије из претходне године. Буџетски корисници су дужни да уз обрасце годишњег извјештаја доставе и одговарајућа текстуална образложења и биљешке билансних позиција. Такође, сваки буџетски корисник је обавезан уз годишњи извјештај доставити и изјаву о одговорности за остваривање циљева институције у форми и садржају који је прописао Савјет министара³.

2. Реализација ранијих препорука

Канцеларија за ревизију је извршило финансијску ревизију Извјештаја о извршењу буџета за 2015. годину о чему је сачињен Извјештај о ревизији, те је изразила мишљење с резервом и скретањем пажње на одређена питања.

Министарству су дате препоруке којима се сугерише предузимање одређених активности на унапређењу пословања и отклањању неправилности у даљем пословању. Министарство је доставило одговор Канцеларији за ревизију у складу с чланом 16. став 3. Закона о ревизији институција БиХ.

Увидом у предузете активности, те освртом на реализацију датих препорука, утврдили смо слjedeће:

³ Službeni glasnik BiH, broj 96/12

2.1. Реализоване препоруке

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину је усвојен у законом прописаном року;
- Министарство је, са техничког аспекта, унаприједило систем контроле уноса и одобравања исплате плата и накнада које се врше кроз централизоване систем обрачуна плата;
- Министарство је Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01 – 31.12.2016. године правовремено дефинисало обавезу свим буџетским корисницима да објаве годишњи финансијски извјештај на веб страницама;
- У 2016. години, додјела грантова из буџетске резерве вршена је само у неколико изнимних случајева, док су сва остала грант средства планирана и реализована кроз буџете институција;
- Трансакције на билансној позицији - финансијски и други обрачунски односи с другим повезаним јединицама се евидентишу у складу са инструкцијама Министарства;
- Министарство је почетком децембра 2016. године донијело Инструкцију о евидентирању и корективним књижењима у оквиру конта „извора средстава“;
- Министарство је упутило допис свим буџетским корисницима о методологији и начину усклађивања исказаних стања на контима група 0 и 8 у циљу поузданог финансијског извјештавања;
- Министарство је сачинило инструкцију за буџетске кориснике о расходовању сталних средстава;
- Министарство је крајем 2016. године донијело Инструкцију о начину и правилима провођења јавног надметања/лицитације за продају моторних возила буџетских корисника;
- Министарство је унаприједило систем годишњег извјештавања о акумулисаном вишку прихода над расходима и усаглашености са коначним стањима у Главној књизи трезора;
- Унапријеђен је попис новчаних средстава на „ контима поравнања“;
- Министарство је у условима пласмана истог износа средстава и смањења ризика сматрало оправданим да критеријуми за све банке буду исти;
- Министарство је разматрало могућност повезивања процедуре орочавања и обављања платног промета, али се због различитог периода на које се закључују уговори определијелило да процедуре и даље буду одвојене;
- На основу података из Главне књиге трезора, констатовали смо да је уплата из 2015. године од продаје некретнине добијене сукцесијом искњижена са конта разграничења и евидентирана на приходима од сукцесије;
- У протеклом периоду су провођене едукације и оспособљавање особља у циљу ефикаснијег рада ИТ система и мање зависности од екстерних пружалаца услуга;
- Закључен је нови уговор за подршку Систему централизованог обрачуна и исплате плата (ЦОИП).

2.2. Препоруке чија је реализација у току

- У континуитету се проводе активности на унапређењу система интерних контрола, међутим, постојеће стање система интерних контрола на нивоу институција БиХ још увијек није на задовољавајућем нивоу;
- Министарство је концем 2016. године за одређене процесе донијело политике и процедуре поступања (правила провођења лицитације за продају моторних возила, инструкцију о донацији и размјени сталних средстава између буџетских корисника те донирању сталних средстава екстерним корисницима), али постоји потреба за дефинисањем и других процеса (нпр. капитални грантови и др.);
- Иако још увијек нису усвојени Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор, Савјет министара је на приједлог Министарства усвојио Стратегију реформе управљања јавним финансијама у институцијама БиХ за период 2017 – 2020. година у којој су, између осталог, предвиђене припремне активности за имплементацију Међународних рачуноводствених стандарда у институцијама БиХ;
- Предузете су активности на доношењу измјена и допуна Одлуке о начину остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање у циљу смањена уочених неправилности код обрачуна, евидентирања и извјештавања о овим издацима идентификованих код институција БиХ;
- Министарство је предузимало одређене активности на измјенама и допунама правилника Савјета министара о службеним возилима, телефонима и услугама репрезентације у дијелу који се тиче специфичности појединих институција;
- Јединице интерне ревизије у институцијама БиХ нису се бавиле процесом додјеле грантова, изузев Јединице интерне ревизије Министарства цивилних послова БиХ;
- Систем плаћања чланарина у међународним организацијама са директних трансфера није у потпуности унапријеђен између Министарства и Министарства иностраних послова БиХ;
- Министарство у континуитету, у сарадњи с буџетским корисницима, предузима активности на рашчишћавању нејасних и недокументованих салда билансних позиција из ранијег периода;
- Предузимају се активности на рјешавању исказаних стања на позицијама потраживања, међутим, ревизијом појединачних буџетских корисника констатовано је да је питање потраживања и даље отворено и да постоје слабости интерних контрола управљања истим;
- Планирање и одобравања средстава текуће резерве је дјеломично унапријеђено;
- Министарство је предузимало активности прилагођавања модула залиха за потребе Министарства одбране БиХ, а у току су активности припреме других институција које би могле користити модул;
- Контроле над књиговодственим евидентирањем пословних догађаја у оквиру групе конта „краткорочна разграничења„ нису још увијек у потпуности успостављене;
- Активности у вези с процјеном и евидентирањем покретне имовине институција БиХ су још у току;
- Проводе се активности на рјешавању наплате потраживања од Херцеговачке банке д.д. Мостар;

- У току је надоградња система из којег ће се вршити генерисање извјештаја о банковним трансакцијама који ће бити основа за контролу фактурисаних услуга платног промета;
- Дјеломично је унапријеђен процес управљања салдима на рачунима код пословних банака на основу инструкције која је донесена у октобру 2016. године;
- Министарство је интерним актом детаљније прописало процедуре израде плана новчаних токова, које су са примјеном почеле у задњем кварталу 2016. године;
- Извршена је нова анализа потребних средстава за имплементацију резервне локације (Disaster recovery site) и обезбијеђена средства у форми вишегодишњег пројекта у периоду 2017 – 2019. година, али имплементација није започета;
- У току је употреба Oracle Internet Expenses modula – за потребе Министарства и анализирање могућности увођења одговарајућег рјешења за управљање благајничким пословањем за све институције БиХ;
- Проводе се активности (виртуализација, набавке потребне опреме и гаранција и сл.) на унапређењу информационог система Министарства;
- У току су финалне активности имплементације новог система плата и кадровске евиденције за потребе Оружаних снага БиХ.

2.3. Нереализоване препоруке

- Нису предузете активности везано за доношење Закона о платама и накнадама запослених у институцијама БиХ одвојено за нивое законодавне, судске и извршне власти, узимајући у обзир статус институција које имају посебне законе (lex specialis);
- Нису дефинисане процедуре провођења надзора над примјеном Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ;
- Нису донесене измјене и допуне Закона о финансирању чиме би се обезбиједиле претпоставке за успостављење програмског планирања буџета;
- Слабости система контрола наплате прихода у институцијама БиХ још увијек нису у потпуности отклоњене;
- Активности везане за рјешавање питања полицијског додатка још увијек нису окончане;
- Приједлог нове одлуке о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и с посла у институцијама БиХ још увијек није упућен у процедуру;
- Одлука о именовању и рјешења о утврђивању платног разреда за два замјеника главног тајника Предсједништва БиХ није усклађена са Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ;
- Министарство није предузимало активности на доради правилника о службеним возилима, телефонима и услугама репрезентације у циљу јаснијег и прецизнијег дефинисања начина и сврхе кориштења јавних средстава и обезбјеђења додатне пратеће документације којом би се на недвосмислен начин доказала намјенска потрошња и транспарентност кориштења средстава;
- Министарство је послало обавијест о начину евидентирања рачуна и признавања трошкова мобилних телефона, међутим, проблеми и недостаци на које је ревизија скренула пажњу нису ријешени;

- Министарство није предузимало активности на рјешавању питања права куповине поклона у сврху промоције институција и одржавања пословних контаката;
- Планирања, контроле и извјештавања о ангажовању лица путем уговора о дјелу и привременим и повременим пословима није унапријеђено;
- Поједине накнаде евидентишу се на издатке за рад у одборима и комисијама, иако се исте суштински не односе на ту врсту накнада;
- Активности на дефинисању јединствених правила и стандарда опреме у циљу унапређења процеса планирања и реализације капиталних издатака нису предузете;
- Реализација вишегодишњих капиталних пројеката је и даље на ниском нивоу;
- Извјештај о извршењу буџета за 2016. годину – текстуални дио, не садржи детаљне информације о извршеним судским пресудама, тако да извјештавање о овој проблематици није још увијек довољно транспарентно;
- Поново су констатоване слабости интерних контрола у дијелу реализације капиталних грантова, односно обавезе извјештавања о утрошку истих;
- Питању евидентирања курсних разлика још увијек није посвећена дужна пажња;
- Поново су уочене слабости и недостаци у процесу пописа средстава и извора средстава на нивоу институција БиХ, али и код Министарства „шифра Трезор“.
- Проблематика државне имовине још увијек није ријешена;
- Стална средства која се воде на „шифра Трезор“, која се односе на студије изводивости, нису учитана у модул сталних средстава нити је вршен обрачун амортизације;
- И даље се воде средства на бившем буџетском кориснику Комисија за имовинске захтјеве, који је одавно престао функционисати;
- Методологија израде и презентовања Извјештаја о новчаним токовима није сачињена нити су сачињена образложења исказаних стања новчаних токова;
- У Билансу стања није приказана вриједност залиха и њихова исправка вриједности;
- Нису предузимане активности на успостављању јединствених политика везаних за управљање сталним средствима користећи перформансе успостављеног модула сталних средстава;
- И даље су неопходна унапређења процеса управљања средствима која у кратком року нису неопходна за извршење обавеза институција БиХ, јер пласман планиран за ИВ. квартал није реализован до окончања процеса ревизије;
- Приликом провођења процедуре избора пословних банака за пласман средстава није утврђена доња граница каматних стопа по лотовима, па смо поново уочили знатна одступања у понуђеним каматним стопама за исте лотове;
- Није креиран интерфејс који омогућава аутоматски унос фактуре из система ЦОИП у ИСФУ систем, нити планови даљег развоја и безбједности информационог система;
- Није имплементиран интерфејс за размјену података ВРМIS са ИСФУ.
- Нису створени технички предуслови за повезивање преосталих институција на информациони систем трезора путем SDH мреже;
- Нису вршене анализе потреба за даљим унапређењем ИСФУ-а;
- Како није било реализације великих пројеката у 2016. години није рађена анализа стварних потреба за лиценцама прије почетка имплементације истих;

- Није урађена анализа могућности да се имплементација новог система за обрачун плата за Оружане снаге БиХ искористи као основа за развој јединственог система плата;
- Није урађена анализа могућности да се одржавање система за управљање документима реализује кроз један уговор за све институције које користе овај систем;
- Још увијек није имплементиран план опоравка информационих система у случају катастрофа (Disaster Recovery Plan).

3. Систем интерних контрола

Интерне финансијске контроле у јавном сектору (Public Internal Financial Control –PIFC) представљају цјелокупан, обједињени систем који успоставља извршна власт ради контроле, ревизије и извјештавања о кориштењу буџетских средстава и ефикасног остваривања пословних циљева и задатака. Циљ овог система је да обезбиједи транспарентно, економично, ефикасно и ефективно управљање јавним средствима и контролу јавних средстава.

Систем интерних финансијских контрола у јавном сектору чине три основна елемента:

1. Финансијско управљање и контрола;
2. Интерна ревизија;
3. Централна хармонизацијска јединица.

Финансијско управљање и контрола обухвата обједињени систем финансијских и других контрола које су интегрисане у све активности институције, укључујући организациону структуру, методе и процедуре које се примјењују не само на финансијске системе, већ и на оперативне и стратешке системе корисника буџетских средстава. Ове контроле треба да представљају саставни дио активности институција Босне и Херцеговине. Финансијско управљање и контрола проводи се путем пет међусобно повезаних компоненти интерних контрола на основу COSO модела⁴ које обухватају контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информације и комуникације, праћење и процјену.

У току 2016. године остварен је одређени напредак у успостави и развоју система финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ у односу на стање у 2015. години. Међутим, постојеће стање развоја финансијског управљања и контроле на нивоу институција БиХ још увијек није на задовољавајућем нивоу. Ово се првенствено огледа у сљедећем:

- Контролно окружење подразумијева етичке вриједности, интегритет и компетентност запослених, начин руковођења и стил управљања, постојање планског приступа пословању, уређену организациону структуру са јасно дефинисаним овлашћењима и одговорностима за провођење активности и управљање људским ресурсима. Контролно окружење у институцијама БиХ не представља поздану основу за развој квалитетног система финансијског управљања и контроле;
- Управљање ризицима дефинише се као цјелокупан процес утврђивања, процјењивања и праћења ризика у циљу снижавања ризика који утјечу на

⁴ Компоненте су утврђене са INTOSAI смјерницама за стандарде интерне контроле за јавни сектор, а заснивају се на COSO моделу (Committee of Sponsoring Organizations of TradeWey Commission)

остварење циљева институције. Управљање ризицима је компонента финансијског управљања и контроле која је најслабије развијена у институцијама БиХ с обзиром на то да је мали број институција предузео кораке у процесу утјецаја и вјеројатноће настанка ризика и формирања регистра ризика;

- Контролне активности у пословним процесима и области заштите имовине углавном су уређене интерним процедурама. Међутим, дио контролних активности кроз примјену начела раздвајања дужности није у потпуности обезбијеђена;
- Информације и комуникације кориштене у циљу помоћи функционисању система интерних контрола нису на задовољавајућем нивоу. Кључни пословни процеси и мапе пословних процеса нису документовани и описани код свих институција;
- Праћење и процјена система финансијског управљања и контроле које се извршава путем појединачних извјештаја институција БиХ, углавном показује недовољан ниво развоја система финансијског управљања и контроле.

Препоручујемо Министарству да у сарадњи са Централном хармонизацијском јединицом, као управном организацијом у њеном саставу, настави активности на успостави и развоју система финансијског управљања и контроле.

Интерна ревизија представља неовисно, објективно увјеравање и конзултантску активност креирану са циљем да се унаприједи пословање институција БиХ. Ефикасна интерна ревизија помаже институцијама да остваре своје циљеве обезбјеђујући систематичан, дисциплинован приступ у оцјени и побољшању ефикасности управљања ризиком, контролама и процесима управљања.

Систем интерне ревизије у институцијама БиХ, поред Закона о интерној ревизији институција БиХ⁵, дефинисан је Стратегијом развоја система интерних финансијских контрола у институцијама БиХ и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ⁶. Наведеном Одлуком утврђена је обавеза за успоставу 17 самосталних јединица интерне ревизије за обављање интерне ревизије у 73 институције БиХ. Институције које су овлаштене да успоставе јединице интерне ревизије биле су дужне да до конца 2012. године поднесу захтјев за прибављање сагласности Централној хармонизацијској јединици Министарства финансија и трезора БиХ (ЦХЈ) у вези с дијелом правилника о интерном устроју који се односи на интерну ревизију, те да кроз измјене и допуне постојећих правилника о унутрашњој организацији исте ускладе с наведеним прописима.

Процесом ревизије те увидом у Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије за 2016. годину, констатовано је да у свим институцијама БиХ још увијек није успостављена функционална интерна ревизија како је предвиђено законом, подзаконским актима и стандардима интерне ревизије. Од 17 самосталних јединица интерне ревизије, закључно са 31.12.2016. године, у складу са важећим прописима, јединица интерне ревизија у потпуности је успостављена само у седам институција⁷, у седам институција предузете су одређене активности на успостави јединица

⁵ Службени гласник БиХ, бр. 27/08 и 32/12

⁶ Службени гласник БиХ, број 49/12.

⁷ Министарству финансија и трезора БиХ, Управи за индиректно опорезивање БиХ, Министарству одбране БиХ, Граничној полицији БиХ, Парламентарној скупштини БиХ, Државној агенцији за истраге и заштиту и Обавјештајно-безбједносној агенцији БиХ

интерне ревизије, али нису у потпуности окончане, а три институције нису уопште успоставиле јединицу интерне ревизије.

Поступцима финансијске ревизије институција БиХ установили смо да је имплементација интерне ревизије у пракси доста спора и неефикасна. Тако интерна ревизија није провођена у 34 институције БиХ (вриједност буџета цца 328.657.000 КМ), и то углавном у институцијама које немају своју интерну ревизију, него им интерну ревизију проводе самосталне јединице интерне ревизије дефинисане наведеном Одлуком. Наводимо примјер неефикасности и спорости у имплементацији интерне ревизије у сљедећим институцијама: Министарство спољне трговине и економских односа – задужено за 14, Министарство безбједности – задужено за 5 институција и Министарство комуникација и транспорта задужено за 4 институције, те Министарство правде које је задужено за 7 институција. Наведене институције, с обзиром да нису успоставиле Јединице интерне ревизије, нису урадиле нити једну интерну ревизију како у својим институцијама тако и у другим институцијама за које су задужене. Чињеница да скоро у половини институција БиХ није уопште вршена интерна ревизија у складу са законским и подзаконским актима који регулишу подручје интерне ревизије довољно говори сама за себе.

Иако је Канцеларија за ревизију у својим извјештајима и кроз одређене препоруке још од 2013. године упозоравала на значај креирања и успоставе система ефикасне интерне ревизије у институцијама БиХ, а Савјет министара доношењем закључака задужио институције БиХ да у сарадњи са ЦХЈ у што краћем року предузму све потребне активности како би се окончала процедура успостављања и попуњавања јединица интерне ревизије у институцијама БиХ ревизије, те успоставила оперативна и функционална структура интерне ревизије у институцијама БиХ, још увијек (8 година од доношења Закона о интерној ревизији) није успостављена у потпуности оперативна и функционална структура интерне ревизије у институцијама БиХ.

Препоручујемо Министарству да у сарадњи са Централном хармонизацијском јединицом, као управном организацијом у њеном саставу, приступи реализацији донесених закључака Савјета министара БиХ, у циљу успоставе цјеловите функције интерне ревизије, те да у оквиру својих надлежности убрза активности у циљу оебзбјеђења услова за успоставу функционалне интерне ревизије у институцијама Босне и Херцеговине у пуном капацитету.

Централна хармонизацијска јединица представља саставни дио и неопходан је услов успјешног приступа и развоја система интерних финансијских контрола у јавном сектору.

Централна хармонизацијска јединица (ЦХЈ) развија методологију за процјену ризика коју ће користити све институције на нивоу БиХ и припрема смјернице методологије у вези с финансијским управљањем и контролом и интерном ревизијом, процјењује активности јединица за интерну ревизију и финансијско управљање и контролу, надгледа примјену наведених захтјева и анализира функцију јединица за интерну ревизију и финансијско управљање и контролу унутар министарстава или других органа јавне управе. ЦХЈ извјештава извршну власт о развоју система финансијског управљања и контроле и интерне ревизије, степену имплементације усвојених стандарда, заједничким слабостима и потребним мјерама за његово унапређивање. ЦХЈ је такође задужена за координацију и пружање одговарајуће обуке руководних структура и службеника у јавном сектору за област финансијског управљања и контроле и интерне ревизије.

ЦХЈ је, у складу са Законом о финансирању институција БиХ и Закону о интерној ревизији БиХ сачинила Консолидовани извјештај о систему финансијског управљања и контроле у институцијама БиХ за 2016. годину и Годишњи консолидовани извјештај интерне ревизије за 2016. годину и доставила Савјету министара на разматрање и усвајање. Савјет министара је размотрио наведене извјештаје и поново донијело исте или сличне закључке као и ранијих година.

Поступком ревизије смо констатовали спорост у реализацији закључака Савјета министара, иако су институције БиХ биле обавезне поступити по истим. Напомињемо да спорост у реализацији закључака Савјета министара доводи до кашњења у напретку и развоју система интерне ревизије и система финансијског управљања и контроле те успоставе ефикасног система интерних финансијских контрола у јавном сектору (PIFC).

Препоручујемо Министарству да у сарадњи са Централном хармонизацијском јединицом, као управном организацијом у њеном саставу, те у сарадњи с институцијама БиХ, предузме све потребне активности на реализацији закључака Савјета министара како би се успоставила оперативна и функционална структура интерне ревизије и ефикасан и обједињен систем финансијског управљања и контроле у циљу транспарентног, економичног, ефикасног и ефективног управљања јавним средствима.

4. Рачуноводствене политике и финансијско извјештавање

Функционисање Информационог система финансијског управљања (ИСФУ) са финансијско-рачуноводственог аспекта је централизовано с аутоматизованим системом Главне књиге трезора и помоћних књига, а надзор и контролу над системом проводи Министарство. Основна правила за евидентирање књиговодствених података у ИСФУ систем су наведена у Правилнику о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ из 2015. године. Надоградњом ИСФУ система из претходне године је омогућено да се евидентирање текућих и капиталних издатака врши кроз функционалну класификацију (COFOG) и по изворима средстава (фондовима), као и да расположива намјенска средства и вишегодишњи пројекти буџетских корисника, односно, сви приходи и расходи буџетских корисника се уносе по фондовима, а системским затварањем Главне књиге трезора омогућен је увид у укупан финансијски резултат (акумулисани вишак прихода над расходима), такође по изворима финансирања (фондовима).

За одређене процесе, Министарство је концем 2016. године донијело политике и процедуре поступања у циљу унапређења постојећег система и отклањања недостатака уочених у Извјештају о ревизији за претходну годину, од којих издвајамо Инструкцију о начину и правилима провођења јавног надметања/лицитације за продају моторних возила буџетских корисника/институција БиХ и Инструкцију о донацији, односно размјени сталних средстава између буџетских корисника те донирању сталних средстава екстерним корисницима. Министарство је 01.03.2017. године извршило затварање периода у Главној књизи трезора за 2016. годину, али је, на основу појединачних захтјева неколико буџетских корисника, дозволило да се накнадно поведу одговарајућа корективна књижења у циљу исказивања стварног стања и тачности годишњих финансијских извјештаја. Тако је системско затварање Главне књиге трезора (затварање прихода и расхода) извршено 14.03.2017. године уз накнадну корекцију по захтјеву Министарства иностраних послова БиХ (исправка

погрешног књижења које је утјецало на стање новчаних средстава и расхода) извршену 24.03.2017. године.

Финансијско извјештавање: Контрола над извршењем расхода Буџета институција БиХ за 2016. годину вршена је путем ИСФУ система уносом оперативних мјесечних буџета буџетских корисника на основу достављених тромјесечних и годишњих планова динамике расхода исказаних мјесечно на синтетичким економским категоријама. У Одјељењу за анализе планирања и извршења буџета Министарства ангажовани су сарадници/аналитичари који су анализирали и контролисали извршења буџета буџетских корисника. Наведене анализе се користе за унапређење процеса извјештавања у наредним буџетским циклусима.

Извјештаји буџетских корисника: Свих 75 буџетских корисника је сачинило и поднијело финансијске извјештаје за буџетску 2016. годину. Обрасци Годишњег финансијског извјештаја се попуњавају преузимањем салда из Главне књиге. На основу прегледа достављених извјештаја за 2016. годину по буџетским корисницима, уочено је како су код одређеног броја буџетских корисника, на захтјев Министарства, у марту и априлу 2017. године вршене исправке у финансијским извјештајима (Образац 2 – Расходи у колони кориговани буџет), а да о истом није упозната Канцеларија за ревизију.

Правилником о финансијском извјештавању⁸ дефинисана је обавеза да буџетски корисници годишње финансијске извјештаје (обрасце и текстуална образложења) објављују на својим веб страницама 10 дана након усвајања истих од стране надлежних органа. Такође, Министарство је Инструкцијом за сачињавање годишњег извјештаја о извршењу Буџета буџетских корисника за период 01.01 – 31.12.2016. године дефинисало да се буџетски корисници обавезују да након објављивања годишњих финансијских извјештаја на својим веб страницама, о истом писмено обавијесте Министарство и Канцеларију за ревизију. Институције које немају управљачких нити органа за надзор, а које су у надлежности Савјета министара су биле у обавези да до 10.06.2017. године објаве извјештаја на веб страници, а остале институције су то могле учинити и раније.

На основу предочене документације, као и прегледом веб страница буџетских корисника, установили смо да одређене институције нису у прописаном року објавиле своје извјештаје.

С обзиром на законом прописане рокове предаје финансијских извјештаја те рокове закључивања Главне књиге, сматрамо да би Министарство требало дефинисати јединствене рокове објаве финансијских извјештаја за све буџетске кориснике, а у што краћем року након затварања Главне књиге.

Међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор: На нивоу институција БиХ још увијек нису усвојени међународни рачуноводствени стандарди за јавни сектор (International Public Sector Accounting Standards – IPSAS), за чије усвајање је надлежна Комисија за рачуноводство и ревизију БиХ у складу са Законом о рачуноводству и ревизији БиХ. Усвајањем наведених стандарда обезбиједила би се израда поузданих финансијских извјештаја која би била интерно и међународно упоредива. Законом је прецизирано да ће до објављивања Међународних рачуноводствених стандарда за владе и друга правна лица из јавног сектора, буџети,

⁸ Број: 01-05-02-2-1993/15 од 20.02.2015. године

буџетски корисници и ванбуџетски фондови у БиХ, примјењивати важеће прописе институција БиХ, ентитета и Дистрикта о рачуноводству и финансијском извјештавању.

Савјет министара је у децембру 2016. године усвојио Стратегију реформе управљања јавним финансијама у институцијама Босне и Херцеговине за период 2017 – 2020. године на приједлог Министарства. У дијелу ИВ-1 Стратегије која говори о извршењу буџета се наводи да рачуноводствени стандарди у јавном сектору који се тренутачно користе нису у складу са Међународним рачуноводственим стандардима за јавни сектор, али да се постојећа правила и стандарди примјењују конзистентно. Наведени су индикатори учинка за праћење имплементације Стратегије, а 2017. година је почетна година гдје рачуноводствени стандарди, односно рачуноводствене политике, нису у складу са IPSAS стандардима, за 2018. годину предвиђено је да се направи упоредна анализа рачуноводствених политика и IPSAS стандарда, за 2019. годину се предвиђа да се направи 50% плана за провођење IPSAS стандарда и за 2020. годину да се припреми план за провођење IPSAS стандарда.

Препоручујемо Министарству да у сарадњи с Савјетом министара и надлежном комисијом настави с активностима у вези с усвајањем Међународних рачуноводствених стандарда за јавни сектор.

5. Буџет

Парламентарна скупштина БиХ је на сједници Заступничког дома одржаној 30.12.2015. године и на сједници Дома народа одржаној 30.12.2015. године усвојила Закон о Буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2016. годину⁹ према којем су укупни приходи и расходи утврђени у износу од **1.720.637.818 КМ**. Расходи институција одобрени су у износу од **950.000.000 КМ**, а расходи за сервисирање спољнег дуга **770.637.818 КМ**. Наиме, Фискални савјет БиХ је усвојио Глобални оквир фискалног биланса и политика у БиХ за период 2016 – 2018. година, према којем је утврђен оквир за финансирање институција БиХ у износу од 950 милиона КМ уз издвајање с јединственог рачуна Управе за индиректно опорезивање 750 милиона за сваку годину. Тако је 78,95% прихода Буџета планирано од прихода од индиректних пореза, а остатак 21,05% на бази остварених прихода у претходним годинама и очекиване реализације непорезних прихода.

Захтјеви буџетских корисника износили су 1.100.727.000 КМ, што је у односу на горњу границу расхода (923.063.000 КМ) више за 177.664.000 КМ, а у односу на одобрени Буџет више за 150.727.000 КМ. Имајући у виду да је ограничен фискални оквир, буџетски корисници су сачинили захтјеве за буџет у висини горње границе расхода који су углавном засновани на нивоу Буџета за 2015. годину. Уколико су институцијама била потребна додатна средства за реализацију реформских процеса, задатака и активности које нису обухваћене горњом границом расхода, институције БиХ су подносиле анексе захтјева за буџет. Министарство је приступало процјени оправданости поднесених захтјева буџетских корисника, обављало консултације с буџетским корисницима и давало одговарајуће мишљење о оправданости поднесених захтјева, о чему постоје и забиљешке. Анекси захтјева за додатна средства за плате и накнаде нису одобрени од стране Министарства због мјера из Писма намјере за реализацију Станд бу аранжмана са ММФ-ом¹⁰ из 2012. године, којим је предвиђено смањење плата на нивоу институција БиХ. Савјет министара и

⁹ Службени гласнику БиХ број 101/15 од 30.12.2015. године

¹⁰ Међународни монетарни фонд

Предсједништво БиХ приликом усвајања Нацрта буџета одобрили су одређени број новозапослених.

Одобрени Буџет у дијелу расхода је, у складу са чланом 14. Закона о финансирању институција, у току године увећан за пренесена намјенска средства за финансирање програма посебне намјене те вишегодишњих капиталних пројеката усвојених од Савјета министара у износу од 289.960.549 КМ, тако да је укупни Буџет за 2016. годину износио **2.010.598.367 КМ**. Расположива средства за расходе институција БиХ износила су **1.239.960.549 КМ**, а за сервисирање спољнег дуга **770.637.818 КМ**.

Преструктурисање расхода: У складу са чланом 16. Закона о финансирању институција БиХ и члану 19. Закона о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину, Министарство може доносити одлуке о преструктурисању расхода институција Босне и Херцеговине у оквиру одобреног буџета за 2016. годину, с тим да се средства предвиђена за капиталне издатке и бруто плате и накнаде не могу преструктурисати у друге намјене.

Ревизијом смо констатовали да су расходи углавном преструктурисани због недовољно одобрених средстава на одређеним економским категоријама у односу на опсег пословних активности и планиране програмске задатке те непредвиђених расхода на које корисници нису могли утјецати. Промјене структуре расхода су се углавном односиле на материјалне трошкове осим код Управе за индиректно опорезивање БиХ и Савјета за државну помоћ, гдје су поред промјена структуре расхода на материјалним трошковима, промјене вршене на платама и накнадама (увећање). Министарство је, у складу са важећим прописима који регулишу ову област, у 2016. години донијело 91 одлуку о преструктурисању расхода у укупном износу од 14.730.381 КМ или 1,55% у односу на одобрени Буџет за 2016. годину. Пет буџетских корисника није добило сагласност за промјену структуре расхода јер захтјеви нису били у складу са прописима који регулишу област преструктурисања или су били неоправдани.

Програмско планирање буџета: У складу с Одлуком о поступку средњорочног планирања, праћења и извјештавања у институцијама БиХ¹¹, Савјет министара је усвојио Стратешки оквир за БиХ за период 2015 – 2018. и средњорочни програм рада Савјета министара за период 2016 – 2018. Исто тако, обавеза институција БиХ је да у складу с наведеном одлуком сачине средњорочне планове рада за период 2016 – 2018., чији циљеви произлазе из Средњорочног програма рада Савјета министара, односно релевантног Стратешког оквира. За дефинисање и праћење реализације програма и пројеката Средњорочног плана рада институција БиХ користи се информациони систем BPMIS. Наиме, BPMIS је информациони систем за планирање и управљање буџетом који омогућава свим буџетским корисницима/институцијама БиХ мрежни приступ за припрему буџета у програмском формату. Сасвјет министара је усвојио Стратегију реформе управљања јавним финансијама у институцијама Босне и Херцеговине за период 2017 – 2020. година. Циљ ове Стратегије је да унаприједи систем јавних финансија како би се обезбиједила већа функционалност, транспарентност, одговорност и учинковитост у управљању јавним средствима. Наведеном стратегијом је предвиђено усвајање буџета у програмском формату као и унапређење средњорочног буџетског планирања. Рок за усвајање Буџета институција БиХ у програмском формату, према акционом плану Стратегије реформе управљања јавним финансијама у институцијама Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Стратегија), је предвиђен у 2019. години (буџет за 2020. годину). Да би се обезбиједило усвајање Буџета институција БиХ у програмском формату потребно је

¹¹ Службени гласник БиХ, број 62/14

усвојити измјене Закона о финансирању институција БиХ у циљу проширења обухватности буџета за све изворе финансирања, што је такође једна од мјера Стратегије. Рок за доношење одговарајућих измјена и допуна Закона о финансирању према Стратегији је до краја 2018. године. Програмским буџетом би се успоставила веза између расподјеле средстава и стратешких циљева.

Препоручујемо правовремено предузимање свих активности за ефикасну имплементацију Стратегије реформе управљања јавним финансијама у институцијама Босне и Херцеговине, превасходно у сегменту који се односи на доношење законских и подзаконских прописа као и осталих мјера којима ће се обезбиједити претпоставке за усвајање и праћење Буџета институција БиХ у програмском формату.

6. Извршење Буџета

Укупно остварени приходи и примици у 2016. години износе 1.712.214.577 КМ од чега се на приходе за финансирање институција односи 985.005.924 КМ, а на приходе за сервисирање спољнег дуга 727.893.258 КМ.

Преглед прихода и примитака Буџета приказан је у прилогу Извјештаја.

Укупно остварени расходи Буџета институција БиХ у 2016. години износе 1.632.408.643 КМ и односе се на расходе институција у износу од 909.967.585 КМ и на сервисирање јавног дуга у износу од 723.125.663 КМ¹². Укупно остварени расходи институција БиХ у 2016. години, у односу на укупно остварене расходе институција БиХ у 2015. години, већи су за 4.692.717 КМ. Већи износ расхода у 2016. години у односу на 2015. годину је углавном због нових активности институција БиХ.

Извршење на позицији текућих издатака износи 796.276.591 КМ или 90% у односу на укупни одобрени Буџет за ову позицију (880.600.294. КМ). Укупни текући издаци институција БиХ су, у односу на претходну годину, већи за 6,4 милиона.

Извршење на позицији капитални издаци износи 80.932.752 КМ или 30% у односу на укупни Буџет за ову позицију (274.292.045 КМ), због ниског постотка извршења појединих вишегодишњих пројеката, а у односу на претходну годину, исти су већи за 9 милиона.

Извршење текућих грантова и трансфера у 2016. години износи 15.310.368 КМ, или 63% у односу на укупни Буџет за ову позицију (24.401.750 КМ), и мање је за око 3,7 милиона КМ у односу на претходну годину.

Капитални грантови су извршени у износу од 2.821.797 КМ или 39% у односу на укупни Буџет за ову позицију (7.254.134 КМ), што је мање за око 2,2 милиона у односу на претходну годину.

Издаци за иностране камате износе 294.313 КМ и на нивоу су претходне године.

¹² Износ од 684.605 КМ исказан је и у износу расхода институција и у износу за сервисирања јавног дуга, због чега је искључен из износа укупно остварених расхода. Издаци за сервисирање јавног дуга нису били предмет ревизије за 2016. годину

Директни трансфери с Јединственог рачуна трезора остварени су у износу од 13.972.174 КМ, или 27% у односу на укупни Буџет (52.480.263 КМ), и мањи су за 4,7 милиона у односу на претходну годину.

Средства резерва су реализована у износу од 359.590 КМ или 99,8% и иста су мања за 253.861 КМ у односу на претходну годину.

Укупни остварени издаци за сервисирање спољнег дуга износе 723.125.663 КМ или 94% у односу на Буџет (770.637.818 КМ), и већи су за 141.794.797 КМ у односу на претходну годину.

Преглед расхода и издатака Буџета приказан је у прилогу Извјештаја.

Ревизијом појединачних финансијских извјештаја код буџетских корисника констатовано је да је извршење Буџета приказано мање за неевидентиране расходе код Суда БиХ у вриједности од 573.747 КМ, Тужилаштва БиХ у износу од 377.019 КМ те Канцеларије за разматрање жалби у износу од 32.987 КМ. Неевидентирани расходи код Суда БиХ се односе на исплату накнада одвјетницима по службеној дужности по основу издатих рјешења, а која се односе на захтјеве одвјетника из 2016. године, код Тужилаштва на извршене услуге ексхумације, а код Канцеларије за разматрање жалби на трошкове закупа. Наведене институције су покушавале овај проблем ријешити путем додатног реструктурисања у оквиру властитог буџета те путем текуће резерве, међутим, Министарство није дало позитивно мишљење. Суд БиХ је на приједлог Министарства покушао средства обезбиједити склапањем споразума о прерасподјели дијела средстава са Министарством правде БиХ, међутим, исти званично није склопљен без писаног образложења разлога за исто од стране Министарства правде БиХ и овог Министарства. Због недостатака средстава на тим позицијама наведени расходи и обавезе (983.753 КМ) су пренесени у 2017. годину.

Препоручујемо Министарству да у координацији са институцијама БиХ више пажње посвети планирању и управљању средствима која су неопходна за извршење обавеза институција БиХ, с обзиром на то да се одређени проблеми у вези с тим код појединих институција понављају више година.

7. Приходи и примици

Консолидовани биланс институција БиХ, која се односи на приходе и примитке, заснива се на подацима о оствареним и наплаћеним приходима, примацима и подршкама за финансирање који се, у складу са члановима 2. и 19. Закона о финансирању институција БиХ, исказују уз примјену модификованог рачуноводственог начела настанка догађаја¹³.

Укупно остварени приходи, подршке и примици за финансирање институција БиХ у 2016. години износе **1.712.214.577 КМ** или **100%** у односу на пројекцију **1.720.637.818**

¹³ Модификовано рачуноводствено начело настанка догађаја према члану 27. Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ значи да се приходи признају у извјештајном периоду у којему су постали расположиви и мјерљиви, да се не признају услјед процјене вриједности имовине и да се за донације у натуралном облику не исказују приходи, него се евидентишу према процијењеној вриједности задужењем сталних средстава и одобрењем извора средстава

КМ исказану у Закону о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину.¹⁴

У наредној табели дат је преглед планираних и остварених прихода у 2016. години према структури приказаној у Извјештају о извршењу буџета институција БиХ:

1	Извори и намјена прихода	Буџет за 2016. г.	Остварено у 2016. г.	Остварено у 2015. г.	Разлика (4-3)	Индекс (4/3)
1	2	3	4	5	6	7
А	Приходи и подршке за финансирање институција БиХ	899.507.000	934.657.359	965.543.390	35.150.359	104
Б	Остало финансирање и примици	50.493.000	50.348.565	43.217.704	144.435	100
	УКУПНО ПРИХОДИ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ИНСТИТУЦИЈА (А+Б)	950.000.000	985.005.924	1.008.761.094	35.005.924	104
Ц	Приходи за сервисирање спољнег дуга БиХ	770.637.818	727.893.258	584.512.798	-42.744.560	94
	УКУПНИ ПРИХОДИ (А+Б+Ц)	1.720.637.818	1.712.214.577	1.592.589.277	-8.423.241	100

А – Приходи и подршке за финансирање институција БиХ се састоје од порезних прихода, непорезних прихода, текуће подршке из иностранства, трансфера од других нивоа власти и текућих подршка у земљи.

Б – Остало финансирање и примици се састоје од пренесеног вишка средстава из претходних година, примитака од сукцесије и примитака од продаје сталних средстава.

Ц – Приходи за сервисирање спољнег дуга БиХ највећим дијелом се односе на приходе од индиректних пореза расподијељене на Федерацију БиХ, Републику Српску и Брчко дистрикт БиХ, те приходе од државних институција и осталих прихода. Мање остварени приходи по овом основу у односу на износ планиран Законом о буџету за 2016. годину је због чињенице да је у планирани износ укључена резерва – корективни фактор од 5% за евентуално покривање непланираних трошкова (нова задужења, неповољна кретања курса валута, пораст каматних стопа и сл.).

У Структури извора финансирања највеће је учешће прихода од индиректних пореза у укупном износу од 750.000.000 КМ.

Порезни приходи: Порезни приходи се односе на приходе од индиректних пореза¹⁵ за финансирање институција БиХ које уплаћује Управа за индиректно опорезивање БиХ. Ови приходи у 2016. години остварени су у планираном износу од 750.000.000 КМ и идентични су планираним и оствареним приходима од индиректних пореза за финансирање институција БиХ у претходној години. Наведени износ представља дио од укупно остварених прихода од индиректних пореза који се као планска пројекција укључују у Буџет институција БиХ за текућу годину на основу Глобалног оквира

¹⁴ Службени гласник БиХ, број 101/15

¹⁵ У смислу Закона о систему индиректног опорезивања у БиХ (Службени гласник БиХ, број 44/03, 52/04, 34/07, 49/09, 32/13) појам „индиректни порез“ односи се на увозне и извозне дажбине, акцизе, порез на додану вриједност и све друге порезе зарачунате на роб и услуге, укључујући и порезе на промет и путарине.

фискалног биланса и политика БиХ, који усваја Фискални савјет БиХ према одредбама Закона о Фискалном савјету БиХ (Службени гласник БиХ, број 63/08).

Непорезни приходи: Непорезни приходи су остварени у износу од 166.998.446 КМ или 112% у односу на планиране од 148.502.000 КМ. Непорезни приходи представљају приходе које остварују институције БиХ при обављању редовитих активности из своје надлежности. Највећим дијелом, у укупним непорезним приходима учествују приходи од посебних накнада и такси које остварују Регулаторна агенција за комуникације БиХ, Агенција за лијекове и медицинска средства БиХ, Канцеларија за ветеринарство БиХ, Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ и други (укупно 53.707.152 КМ), затим приходи од личних и путних докумената и регистрације возила (34.934.278 КМ) те приходи од такси у поступку индиректног опорезивања (24.737.257 КМ).

Како би структура непорезних прихода одражавала структуру прихода исказану у Главној књизи трезора (175.712.424 КМ), потребно је износу од 166.998.446 КМ додати непорезне приходе за сервисирање спољнег дуга који се односе на државне институције 4.049.251 КМ и остале приходе 4.664.727 КМ.

Провођењем појединачних ревизија код буџетских корисника, констатоване су слабости система интерних контрола код процеса праћења, евидентирања и наплате непорезних прихода као на примјер:

- Неefикасно праћење наплаћених и ненаплаћених средстава по правоснажним судским пресудама, судских такси, трошкова у корист Буџета БиХ, прекршајних налога због недостатка ванбилансних евиденција као и проблема увезивања уплата са конкретним предметом, из разлога што подаци о уплатама у Главној књизи нису повезани са конкретним предметом на који се односи уплата;
- Слабости код наплате судске таксе као и наплате трошкова казненог поступка и протуправне имовинске користи јер није ријешено питање принудне наплате од таксеног обавезника тако да сваке године остају значајна ненаплаћена средства са високим ризиком од застаре истих (Суд БиХ, Правобранилаштво БиХ, Гранична полиција БиХ);
- Неодговарајући систем праћења и контроле наплате прихода по основу такси у царинском поступку због недостатка техничких могућности за електронске провјере о уплатама и сравању прихода који су евидентирани у Главној књизи трезора (Управа за индиректно опорезивање БиХ);
- Евидентирање прихода од новчаних казни и прихода од издавања личних карата за странце у главној књизи институције која не посједује податке о издатим докумената, нити је у њиховој надлежности издавање те врсте документа (прекршајних налога и личних карата за странце (Министарство правде БиХ, Служба за послове са странцима БиХ);
- Тачно исказивање наплате и трансфера конзуларних такси из ДКП мреже као и праћења и евидентирања трошкова банкарске провизије приликом трансфера конзуларних такси на рачун Централне банке БиХ (Министарство спољних послова БиХ);
- У циљу рјешавања проблема евиденције прихода од новчаних казни, Министарство правде БиХ је информисало Савјет министара БиХ, да до различите примјене одредби о припадности прихода од новчаних казни за

прекршаје најчешће долази због неусклађености закона које примјењују овлаштени органи и судови приликом изрицања прекршајних санкција, што указује на потребу њихове хармонизације. Савјет министара БиХ је прихватио информацију Министарства правде БиХ и Закључком задужио, по сваком процесу, све институције које су укључене у наведену проблематику;

- Законом о ваздухопловству БиХ је прописано како ће Дирекција за цивилно ваздухопловство БиХ остваривати приходе од накнада које плаћају путници у одласку с аеродрома у БиХ и накнада које плаћају оператери ваздухоплова по тони превезене робе/терета у цивилном ваздушном саобраћају. Међутим, Дирекција ни у 2016. години није остваривала приходе по овом основу. Дирекција је у више наврата Министарству комуникација и транспорта БиХ достављала приједлоге одлука о висини накнада по наведеном основу ради упућивања на усвајање Савјету министара БиХ. У коначници, уз сагласност Савјета министара, 20.01.2017. године, директор Дирекције је донио Одлуку о висини накнаде коју плаћају оператери ваздухоплова по превезеном путнику у одласку и висини накнаде по тони превезене робе/терета у одласку с аеродрома у БиХ. Тиме су се напokon стекли услови да Дирекција наплаћује приходе дефинисане Законом о ваздухопловству БиХ који је ступио на снагу 2009. године. На основу наведеног, евидентно је да приходи по овом основу нису били реализовани у 2016. години.

Препоручујемо Министарству да, у сарадњи с наведеним институцијама, у циљу превазилажења наведених проблема праћења односно контроле наплате прихода, усмјери активности на обезбјеђењу ефикасног система контроле наплате прихода. Предузимањем додатних мјера за праводобну наплату прихода те увођењем евиденција на начин који обезбјеђују бољу наплату истих, смањио би се ризик да сви приходи нису обрачунати и наплаћени.

8. Расходи

Расходи на нивоу институција БиХ остварени у 2016. години приказани су у сљедећем прегледу:

Ред. бр.	Врста расхода	Износ (КМ) 2016	Износ (КМ) 2015	Индекс 3/4	Удио у укупним расходима
1	2	3	4	5	6
I	Текући издаци	796.276.591	789.802.367	101	87,51
1	Бруто плате и накнаде	526.877.509	527.894.451	100	57,90
2	Накнаде трошкова запослених	115.956.967	110.939.857	105	12,74
3	Путни трошкови	15.362.277	14.380.143	107	1,69
4	Издаци за телефонске и поштанске услуге	7.563.925	7.125.834	106	0,83
5	Издаци за енергију и комуналне услуге	15.931.027	16.273.372	98	1,75
6	Набавка материјала	33.573.673	38.133.092	88	3,69
7	Издаци за услуге превоза и горива	9.709.475	6.948.336	140	1,07
8	Унајмљивање имовине и опреме	18.632.220	19.146.732	97	2,05
9	Издаци за текуће одржавање	16.025.309	13.650.111	117	1,76
10	Издаци за осигурање и трошкове платног промета	1.966.802	1.974.797	100	0,22
11	Уговорене и друге посебне услуге	34.677.407	33.335.642	104	3,81
II	Капитални издаци	80.932.752	71.862.681	113	8,89
12	Набавка земљишта	153.736	166.896	92	0,02
13	Набавка грађевина	38.058.122	25.257.053	151	4,18
14	Набавка опреме	27.471.961	24.683.158	111	3,02
15	Набавка осталих сталних средстава	21.000	7.800	269	0,00
16	Набавка сталних средстава у облику права	12.957.996	16.502.332	79	1,42
17	Реконструкција и инвестиционо одржавање	2.269.937	5.245.442	43	0,25
III	Текући грантови	15.310.368	18.962.038	81	1,68
IV	Капитални грантови	2.821.796	5.020.841	56	0,31
V	Издаци за иностране камате	294.313	294.313	100	0,03
	УКУПНО РАСХОДИ БУЏЕТСКИХ КОРИСНИКА	895.635.820	1.747.607.292	101	98,43
VI	Директни трансфери с ЈРТ-а	13.972.174	18.719.177	75	1,54
VII	Резервисања	359.590	613.451	59	0,04
	УКУПНИ РАСХОДИ ИНСТИТУЦИЈА БиХ	909.967.585	3.514.547.212	101	100

8.1. Текући издаци

8.1.1. Бруто плате и накнаде плата

На позицији бруто плата и накнада исказано је извршење у износу од 526.877.509 КМ или 96% у односу на расположива средства за 2016. годину (550.001.099 КМ), од чега су нето плате и накнаде плата 308.732.577 КМ, а порези и доприноси на плате и накнаде плата 218.144.932 КМ. Просјечан број запослених за који су исплаћене плате је 22.235 запослених, а укупан број запослених са 31.12.2016. године био је 22.382.

У укупним расходима институција БиХ за 2016. годину ови расходи учествују са 58% и чине појединачно највећи издатак Буџета. Смањење расхода на име бруто плата и накнада плата за 1.016.942 КМ у односу на претходну годину резултат је смањења обавеза по основу доприноса за фонд солидарности на примања запослених са пребивалиштем у Републици Српској као и због смањења просјечног броја запослених у односу на претходну годину.

Плате и накнаде запослених, именованих и изабраних лица у институцијама БиХ уређене су Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ¹⁶ (71 институција), Законом о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ¹⁷ (три институције) те одлукама Уставног суда БиХ којим су уређене плате и накнаде судија Уставног суда БиХ и осталих запослених у Уставном суду БиХ.

Због оваквих законских рјешења у пракси није задовољено начело иста плата за исти посао у свим институцијама БиХ. Тако, на примјер, поједини запослени са средњом или виском стручном спремом у различитим институцијама имају различиту плату, иако обављају исти или сличан посао. Питање накнада запослених такође није јединствено регулисано за запослене у законодавној, судској и извршној власти. На примјер, исплата регреса за запослене у институцијама БиХ врши се на основу одлуке Савјета министара у висини од 300 КМ, запосленима којима се накнаде исплаћују по Закону о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ регрес се исплаћује у висини од 50% од њихове нето плате, док се у Уставном суду БиХ иста накнада исплаћује у износу од 70% од просјека плате у Уставном суду БиХ. Такође, топли оброк се за запослене у Уставном суду БиХ исплаћује у већем износу него у осталим институцијама. Запослени у правосудним институцијама на нивоу БиХ (судије, тужиоци и одређене категорије стручног особља) немају право на исте накнаде као изабрани званичници, државни службеници, намјештеници и остали запослени у законодавној и извршној власти. Наведено сматрамо непримјереним и дискриминишућим поступањем, с обзиром на то да се ради о накнадама из радног односа које нису саставни дио плате запослених те би у том смислу требале бити изједначене за све запослене у институцијама Босне и Херцеговине. Неједнообразно регулисање права из радног односа има за посљедицу бројне судске спорове и исплату значајних додатних средстава на терет буџета институција БиХ.

Не улазећи у техничка рјешења (типа одвојених закона или посебних поглавља у оквиру једног закона), поново указујемо на потребу системскг приступа проблематици регулисања питања плата и накнада свих запослених у институцијама Босне и Херцеговине.

¹⁶ Службени гласник БиХ бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16)

¹⁷ Службени гласник БиХ бр. 90/05, 32/07

Полицијски додатак: Одредбама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ прописани су посебни додаци на плату за радна мјеста која захтијевају посебне услове или овлаштења за обављање додијелених послова. Одредбом члана 57. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, који је ступио на снагу у јуну 2008. године, дефинисано је да ће Савјет министара донијети, у року од 60 дана од дана ступања на снагу Закона, подзаконске акте утврђене овим Законом. Проведеном ревизијом у институцијама БиХ констатовано је да подзаконски акт за исплату посебног додатка полицијским службеницима Државне агенције за истраге и заштиту БиХ, Граничне полиције БиХ и Дирекције за координацију полицијских тијела БиХ још увијек није донесен, а исплата додатка је одобравана кроз систем обрачуна плата и то на основу аката које су донијели руководиоци тих институција. Такође треба споменути и додатни проблем који се односи на то да право на остваривање посебног додатка полицијским службеницима запосленим у Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ није дефинисано Законом о платама и накнадама у институцијама БиХ из разлога што је иста основана након ступања на снагу споменутог закона. Институције надлежне за давање мишљења у процедури доношења аката од стране Савјета министара (Министарство правде БиХ, Уред за законодавство) заузеле су став да је неопходна измјена Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ у дијелу везаном за полицијски додатак, у смислу таксативног навођења Дирекције као корисника предметног права, те да је тек након тога могуће усвајање подзаконског акта о начину исплате полицијског додатка. Министарство безбједности БиХ је иницирало покретање процедуре измјене и допуне Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ према Министарству, као овлашћеном предлагачу измјена и допуна Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ. Министарство је у јулу 2017. године Савјету министара упутило Нацрт закона о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ који се односи на утврђивање полицијског додатка и за полицијске службенике у Дирекцији за координацију полицијских тијела БиХ.

Узимајући у обзир временски период који је прошао од доношења Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, констатације и препоруке ревизије у ранијем периоду и активности које су предузимане у правцу довођења исплате полицијског додатка у правне оквире, чињеница је да у вријеме вршења ревизије питање исплате полицијског додатка није ријешено. Наиме, у цијелој 2016. години наведене институције су вршиле исплату предметног додатка иако није донесен подзаконски акт из члана 19. став 4. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ.

Препоручујемо да све надлежне институције интензивирају активности везане за рјешавање питања полицијског додатка у складу с релевантним прописима, с обзиром на то да је присутно недопустиво кашњење у извршавању законима прописаних задатака, а да се ради о значајним средствима која се исплаћују по основу полицијског додатка.

Накнаде члановима управних одбора: Законом о допуни Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, који је ступио на снагу 25.11.2015. године, дефинисана је мјесечна накнада за рад у управним одборима, надзорним и другим радним тијелима максимално до висине основице за обрачун плате запосленим у институцијама БиХ (475,69 КМ) те да чланови ових тијела немају право на накнаду за рад у таквим тијелима који обављају током радног времена. Такође је утврђена обавеза свих институција БиХ да у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог

Закона ускладе своје подзаконске акте. Министарство које је надлежно за надзор над примјеном Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, је кроз централизован систем за обрачун плата ограничило исплате по овом основу до утврђене висине у свим институцијама које се финансирају из буџета. Увидом у евиденције о исплати по овом основу утврђено је да су накнаде исплаћене у висини основице за све институције без обзира јесу ли ускладили подзаконске акте, осим за исплате накнада за рад Управног одбора Управе за индиректно опорезивање БиХ, које су за јануар и фебруар исплаћене у висини дефинисаној на основу претходне Одлуке Управног одбора из 2012. године (до датума рока од 90 дана за усклађивање интерног акта с допуном Закона).

Министарство приликом надзора над примјеном Закона није поступило једнообразно према свим институцијама које се финансирају из буџета БиХ.

- **Надзор над примјеном Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ**

Чланом 53. Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ¹⁸ дефинисано је да надзор над примјеном Закона врши Министарство и да се у случају спора између Министарства и институција БиХ у вези с примјеном одредаба Закона у дијелу који се односи на обрачун и исплату личних примања запослених, примјењује постојеће рјешење до окончања управног поступка код надлежног тијела Савјета министара. Међутим, још увијек није успостављено тијело Савјета министара надлежно за рјешавање покренутих управних поступака нити постоје јасне и прецизне процедуре провођења надзора од стране Министарства.

Поново скрећемо пажњу на потребу дефинисања јасних процедура и поступка провођења надзора од стране Министарства те поступка рјешавања евентуалних спорова између Министарства и институција БиХ.

8.1.2. Накнаде трошкова запослених

На позицији накнада трошкова запослених исказано је извршење у износу од 115.956.967 КМ или 96% у односу на расположива средства за 2016. годину (120.466.506 КМ), а више за 5% у односу на претходну годину.

Веће извршење накнада трошкова запослених у 2016. години резултат је исплате једнократних јубиларних награда у институцијама БиХ, а највећим дијелом у Министарству одбране БиХ (око 4,7 милиона КМ), Граничној полицији БиХ (око 0,4 милиона КМ) те у Управи за индиректно опорезивање БиХ (око 0,1 милион КМ).

Најзначајније накнаде се односе на накнаде за превоз с посла и на посао (27.963.087 КМ), накнаде за топли оброк (25.638.480 КМ), накнаде трошкова смјештаја (10.104.302 КМ), смјештај војних и других лица (8.302.455 КМ), накнаде за одвојени живот (7.676.991 КМ), регрес за годишњи одмор (7.209.197 КМ) те јубиларне награде (5.763.154 КМ). Порези и доприноси на накнаде износе 12.086.537 КМ.

Накнада за превоз на посао и с посла: Укупно остварени издаци за ове накнаде у 2016. години износили су 27.963.087 КМ. Начин обрачуна и исплате ове накнаде дефинисан је Одлуком Савјета министара о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз у институцијама БиХ¹⁹.

¹⁸ Службени гласник БиХ, бр. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16 и 94/16

¹⁹ Службени гласник БиХ, бр: 4/09, 58/09 и 6/12

Обављањем појединачних ревизија у 2016. години констатовано је да као и претходних година постоји разнолика пракса када је у питању примјена наведене Одлуке Савјета министара БиХ. Наиме, досадашњи модел обрачуна предметне накнаде показао је бројне недостатке и у пракси довео до бројних проблема. Министарство није успоставило адекватну контролу примјене одредаба постојеће одлуке, што има за последицу нерационално и ненамјенско кориштење јавних средстава.

Иако је у септембру 2015. године по хитној процедури усвојен Закон о измјенама Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ, којим је створена законска основа за конципирање другачијег модела обрачуна накнаде трошкова превоза, још увијек није ништа промијењено, односно у примјени је Одлука из 2009. године. Министарство је у 2017. години започело припреме приједлога нове одлуке о висини, начину и поступку остваривања права на накнаду за превоз на посао и с посла, међутим, активности по овом питању нису окончане.

Препоручујемо да се без одлагања окончају активности на доношењу подзаконског акта којим ће се елиминисати досадашњи недостаци евидентни у пракси, уз уважавање начела рационалне и намјенске употребе јавних средстава.

8.1.3. Путни трошкови

Укупно остварени издаци за путне трошкове у 2016. години износили су 15.362.277 КМ и већи су за 982.134 КМ, односно за 6,83% у односу на 2015. годину. Од укупног износа, на путне трошкове у земљи се односи 4.547.799 КМ, а на путне трошкове у иностранству 10.814.477 КМ и ови издаци су у односу на претходну годину већи за 1.187.570 КМ, односно за 12,34%.

Начин и поступак остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање утврђен је Одлуком о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање²⁰ и Одлуком о висини дневница за службена путовања запосленим у институцијама Босне и Херцеговине²¹.

Процесом ревизије за 2016. годину, код појединих институција су утврђене одређене слабости и недостаци везани за обрачун и признавање путних трошкова: правдање путних налога у појединим случајевима се не врши у прописаном року, не прилаже се комплетна документација уз налоге за службена путовања, неусклађеност књиговодственог евидентирања путних трошкова са Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама, Извјештаји о службеним путовањима нису јасни и свеобухватни, недовољно посвећивање пажње сачињавању плана путних трошкова итд.

Савјет министара је на 86. сједници од 20.12.2016. године задужио Министарство да преиспита одредбе важеће одлуке о службеним путовањима те предложи њену измјену у дијелу који се односи на потребу достављања посебних извјештаја о оправданости обављених службених путовања. Министарство је предузело активности на доношењу измјена и допуна важеће одлуке о службеним путовањима у складу са закључцима Савјета министара, а којима ће према расположивим информацијама бити обухваћене и препоруке ревизије које су се односиле на потребу корекција у дијелу обрачуна дневница и дефинисању минималних елемената одлуке о упућивању на службени пут.

²⁰ Службени гласник БиХ број: 6/12

²¹ Службени гласник БиХ број: 32/07, 6/12, 42/12

Препоручујемо Министарству да убрза активности на унапређењу важеће Одлуке о начину и поступку остваривања права запослених у институцијама БиХ на накнаду за службено путовање, које ће допринијети превазилажењу до сада констатованих слабости и неправилности код институција БиХ када су ови издаци у питању, те како би се обезбиједило сврсисходно и рационално кориштење средстава предвиђених за ове намјене.

8.1.4. Издаци за мобилне и фиксне телефоне, кориштење службених возила и услуге репрезентације

Од 01.01.2015. године у примјени су правилници Савјета министара о кориштењу телефона²², условима набавке и начину кориштења службених возила²³ и о кориштењу средстава за репрезентацију²⁴ у 73 од 75 институција Босне и Херцеговине.

По захтјеву одређеног броја институција (15 институција) за изузећем од примјене наведених правилника или измјенама истих у смислу повећања средстава за трошкове телефона, репрезентације и службених возила, Савјет министара је на сједници од 30.03.2016. године подржао став Министарства о досљедној примјени правилника од стране свих институција које су обухваћене истим.

Иако смо у Извјештају о ревизији извршења Буџета институција БиХ за 2015. годину јасно указали на одређене недостатке у креирању, доношењу и примјени ових подзаконских аката у институцијама БиХ, Министарство није предузимало активности на доради правилника о службеним возилима, телефонима и услугама репрезентације у циљу јаснијег и прецизнијег дефинисања начина и сврхе кориштења јавних средстава те потребе обезбјеђења додатне пратеће документације, којом би се на недвосмислен начин доказала намјенска потрошња и транспарентност кориштења средстава.

Издаци за ПТТ услуге остварени су у укупном износу од 7.563.925 КМ, што је у односу на 2015. годину повећање од 6% или 438.091 КМ. Повећање се односи на издатке за поштанске услуге за 26% или за 574.264 КМ, издатке за брзу пошту за 25% или за 46.899 КМ и издатке за мобилне телефоне за 1% или за 6.530 КМ.

У примјени одредаба Правилника о кориштењу телефона и даље је присутна дилема у вези с начином евидентирања рачуна за мобилне телефоне, односно око начина рефундације трошкова кориштења истих, што има за посљедицу да се у пракси примјењују два различита начина (безготовински начин – евидентирање обавеза и плаћање рачуна кориштењем модула ИСФУ система и готовински начин – рефундација трошкова путем благајне). Министарство је, по препорукама ревизије, свим буџетским корисницима упутило Обавијест о начину и евидентирању рачуна и признавању трошкова мобилних телефона, међутим, и даље није прецизно прописан начин евидентирања и признавања трошкова мобилних телефона запослених у институцијама БиХ.

Ревизијом је констатовано да поједине институције нису ускладиле интерне акте с Правилником Савјета министара.

²² Службени гласник БиХ, број: 26/14, 81/14, 78/15

²³ Службени гласник БиХ, број: 26/14, 81/14, 78/15

²⁴ Службени гласник БиХ, број: 26/14, 78/15

Издаци за службена возила износе 13.166.440 КМ, што је у односу на 2015. годину повећање за 9% или 1.099.746 КМ.

У поступку ревизије, у институцијама БиХ утврдили смо да значајан број институција БиХ није прибавио сагласност Савјета министара на правилнике о специјализованим возилима. Поново су констатоване одређене неправилности код употребе службених возила (укључујући и специјализована моторна возила) које се односе на сљедеће: на путном налогу се не уписује почетно и крајње стање бројила возила; дневне евиденција о релацијама нису уредне; на путним налозима се не уписује точење горива, значајне километраже дневне локо вожње, непоштивање интерних процедура приликом поправке и сервисирања возила; недовољне анализе издатака за службена возила, кориштење службених моторних возила 24 сата дневно; кориштење специјализованих возила у ненамјенске сврхе, евидентирање штете на службеним моторним возилима.

Издаци за угоститељске услуге остварени су у укупном износу од 2.478.909 КМ, што је у односу на 2015. годину повећање од 5% или 128.179 КМ.

Правилником Савјета министара о кориштењу средстава за репрезентацију дефинисано је да се правдање, контрола и праћење трошкова репрезентације регулише интерним актом институције. Ревизијом институција за 2016. годину утврдили смо да одређени број институција још увијек није у потпуности ускладио интерне акте у складу са одредбама Правилника Савјета министара, те да није на адекватан начин успостављен систем интерних контрола у институцијама БиХ.

Пропусти које смо уочили током вршења ревизије у институцијама БиХ огледају се у сљедећем: није обезбијеђена уредна финансијска документација из које би се на поуздан начин могла утврдити намјенска употреба средстава, сврха интерне репрезентације није у свим случајевима јасна и углавном се своди на свакодневно конзумирање пића и напитака запослених у границама утврђених лимита без одговарајућих образложења у функцији којих службених састанака су настали дати трошкови, различита пракса у институцијама при реализацији средстава за набавку поклона и евидентирања истих и сл.

С обзиром на то да се ради о категоријама трошкова гдје је ризик од ненамјенске потрошње висок, поново препоручујемо да се споменути правилници дораде у циљу јаснијег и прецизнијег дефинисања начина и сврхе кориштења јавних средстава и обезбјеђења додатне пратеће документације којом би се на недвосмислен начин доказала намјенска потрошња и транспарентност кориштења јавних средстава.

Такође препоручујемо да се донесу јасне инструкције везано за начин евидентирања рачуна и признавање трошкова мобилних телефона те дефинишу услови давања, примања и вођења евиденције о поклонима. Везано за специјализована возила препоручујемо активнију улогу Министарства, у складу са својим надлежностима, како би све институције донијеле одговарајуће правилнике.

8.1.5. Трошкови закупа

Укупни издаци на основу закупа имовине и опреме у 2016. години износе 18.632.221 КМ и мањи су за 514.512 КМ, односно 2,69% у односу на 2015. годину. Највећи дио се односи на унајмљивање простора или зграда (14.242.436 КМ), односно 76,43% од укупних издатака, а остали издаци се односе на унајмљивање станова (30.300 КМ),

складишног простора (521.448 КМ), паркинг простора (412.517 КМ), закуп за смјештај телекомуникацијске опреме (279.903 КМ), унајмљивање земљишта (44.934 КМ), унајмљивање опреме (652.817 КМ), унајмљивање возила (128.806 КМ), унајмљивање торњева, релеја и антенских стубова (1.669.204 КМ) и унајмљивање водова и дигиталних канала (649.856 КМ). Највеће смањење ових трошкова остварено је на позицији унајмљивања простора и зграда у износу од 1.007.854 КМ, односно 6,61%, највећим дијелом као резултат извршених набавки објеката за смјештај институција Босне и Херцеговине, док је највеће повећање остварено на позицији унајмљивања опреме у износу од 472.851 КМ.

У 2016. години су настављене активности на обезбјеђењу трајног смјештаја институција БиХ. Донесена је Одлука о куповини/набавки објекта за смјештај институција БиХ у Сарајеву²⁵ (Дубровачка број 6) у који би требало бити смјештено 13 институција, а предузимане су и активности на куповини објеката у Мостару које су настављене и у 2017. години. Њиховом реализацијом, затим реализацијом вишегодишњих капиталних улагања која се односе на изградњу објеката за смјештај институција БиХ, очекивања су да ће трошкови закупа, поред већ оствареног напретка у овој области, бити додатно смањени, а чији ће се ефекти моћи процијенити у наредном периоду. Међутим, још увијек постоји значајан број институција које нису дугорочно ријешиле питање смјештаја и које издвајају значајна средства за ове намјене, а имале су одобрена средства на располагању. Ту прије свега мислимо на Управу за индиректно опорезивање која није реализовала набавку и опремање објекта за Главни уред и Регионални центар у Бањој Луци, нити је предузимала било какве активности у 2016. години, иако су јој одлукама о вишегодишњим капиталним улагањима била одобрена средства у укупном износу од 37.900.000 КМ, као и на Агенцију за идентификациона документа, евиденцију и размјену података Босне и Херцеговине (IDDEEA) код које су такође идентификована значајна кашњења у реализацији вишегодишњег пројекта изградње зграде Агенције.

Такође, сматрамо да институције, гдје год је то могуће, треба да размотре могућности за рационализацију трошкова закупа кроз смањење површине простора који се закупљује те кроз анализу понуде на тржишту максимално искористе позицију државе као пожељног закупца.

Препоручујемо наставак свих неопходних активности на обезбјеђењу трајног смјештаја институција БиХ чиме би се у великој мјери смањила средства предвиђена за ове намјене.

8.1.6. Текуће одржавање

Укупни издаци за текуће одржавање (без издатака за одржавање возила) у 2016. години износе 12.212.238 КМ, што представља повећање од 2.539.819 КМ односно 26,26% у односу на 2015. годину. Најзначајнији издаци односе се на: материјал за поправак и одржавање зграда (767.392 КМ), материјал за поправак и одржавање опреме (1.436.849 КМ), услуге поправка и одржавања зграда (1.533.243 КМ), услуге поправка и одржавања опреме (5.754.537 КМ), услуге одржавања софтвера (1.829.315 КМ) и остале услуге текућег одржавања (834.383 КМ).

Процесом ревизије код појединих институција уочено је да се евидентирање услуга имплементације софтверских рјешења не врши на једнообразан начин јер не постоје јасни критеријуми о томе шта представља текући, а шта капитални издатак, што често

²⁵ Службени гласник БиХ број: 93/16

за последицу има евидентирање на погрешним позицијама те, у складу с тим и неадекватно планирање ових издатака.

Имајући у виду да се за ове намјене издвајају значајна средства, препоручујемо доношење упутства којим би се што јасније дефинисали критеријуми о томе шта представља текући, а шта капитални издатак, а све у циљу једнообразног и правилног евидентирања и бољег планирања буџетских средстава за ове намјене.

8.1.7. Уговорене услуге

Нето издаци на име накнада за рад у управним одборима, надзорним одборима, савјетима, комисијама и другим радним тијелима: Укупни нето издаци на име накнада за рад у управним одборима, надзорним одборима, савјетима, комисијама и другим радним тијелима из буџета институција БиХ у 2016. години износили су 1.802.209 КМ и мањи су у односу на прошлу годину за 1.199.778 КМ због измјена Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ²⁶, које се односе на висину накнада за рад у управним одборима, надзорним и другим радним тијелима. За чланство у одборима (управни, надзорни, савјетодавни и друга тијела) исплаћено је 1.059.370 КМ, а за чланство у разним комисијама (интерресорним радним тијелима) исплаћено је 742.838 КМ.

Ревизијом је утврђено да је настављена пракса евидентирања појединих накнада на ове издатке, а које се суштински не односе на издатке за рад у одборима и комисијама. Тако су и у 2016. години на аналитички конто Издаци за рад управног, надзорног одбора и других тијела књижене плате међународних судија у Уставном суду БиХ у износу од 172.522 КМ те накнаде члановима Високог судског и тужилачког савјета у износу од 191.144 КМ. Такође је констатовано да је као и претходне године Тужилаштво БиХ накнаде за рад радног тијела формираног одлуком Савјета министара евидентирало као издатке за уговоре о дјелу (накнада за рад члановима Ударне групе за борбу против трговине људима и организоване илегалне имиграције у износу од 60.500 КМ).

Поново препоручујемо да се обезбиједи једнообразно планирање и евидентирање ових издатака код свих буџетских корисника, а у циљу тачног исказивања и извјештавања о издацима по овом основу.

Уговори о дјелу и уговори о привременим и повременим пословима: Укупни нето издаци за ангажовање спољних сарадника у 2016. години износили су 5.700.003 КМ, од чега је на име уговора о дјелу исплаћено 3.973.758 КМ (од тога се на непосредну потрошњу односи 2.728.117 КМ, а на програме посебних намјена 1.245.641 КМ), а по основу закључених уговора о привременим и повременим пословима 1.726.245 КМ.

У поређењу с претходном годином укупни издаци су већи за 657.385 КМ или 13%, што је највећим дијелом резултат ограниченог запошљавања у институцијама БиХ на основу донесених закључака Савјета министара у 2016. години.

Обављањем појединачних ревизија у 2016. години су констатована иста или слична запажања и налази као и претходних година, а односе се на: ангажман лица на основу уговора о дјелу врши се крајње нетранспарентно; у појединим случајевима запослени се након умировљења ангажују путем уговора о дјелу као и лица која су у сталном радном односу у институцијама БиХ, без да се, ако постоји потреба за обављањем таквих послова, то питање рјешава у складу са законским прописима; ангажовање

²⁶ Службени гласник БиХ број 88/15

значајног броја лица на основу уговора о дјелу за обављање истих или сличних послова дефинисаних систематизацијом радних мјеста у континуитету током читаве године, а код појединих институција и на дуже временске периоде; у великом броју институција су уговорене непримјерено високе накнаде узимајући у обзир опсег послова за које је извршен ангажман.

Институције су предузимале одређене активности на унапређењу планирања, контроле и извјештавања, али нема значајнијег унапређења у односу на стање констатовано у ранијим извјештајима ревизије.

Имајући у виду законска ограничења у погледу запошљавања у институцијама БиХ, мишљења смо како је потребно приликом одобравања средстава за ангажовање спољних сарадника вршити детаљније анализе и водити рачуна о оправданости и економичности ангажмана спољних сарадника.

8.2. Капитални издаци

Законом о буџету институција БиХ за 2016. годину одобрена су средства за капиталне издатке у износу од 66.688.000 КМ, која подразумијевају капиталне издатке буџетских корисника. Законом одобрени износ средстава увећан је за реструктурирана и намјенска средства, углавном за вишегодишње капиталне пројекте, у износу од 242.510.483 КМ. Укупан кориговани буџет за капиталне издатке с укљученим намјенским средствима износио је 309.198.483 КМ, што је у односу на 2015. годину више за 5.816.826 КМ.

Капитални издаци реализовани су у износу од 80.932.752 КМ²⁷ или 26% у односу на укупан кориговани буџет, што представља повећање за 8,3 милиона КМ или 11% у односу на претходну годину.

Преглед планираних и реализованих капиталних издатака по економским категоријама за буџетске кориснике и директне трансфере дат је у сљедећој табели:

²⁷ У износ су укључени и вишегодишњи капитални пројекти

Р. бр.	Врста капиталних издатака	Одобрено буџетом	Преструкт. и намјенска средства	Кориговани буџет	Реализовано	% 6/5
1	2	3	4	5	6	7
1	Набавка земљишта	400.000	478.720	878.720	153.736	17
2	Набавка грађевина	22.755.000	147.196.423	169.951.423	38.058.122	22
3	Набавка опреме	25.763.000	35.366.603	61.129.603	27.471.961	45
4	Набавка осталих сталних средстава	20.000	1.000	21.000	21.000	100
5	Набавка сталних средстава у облику права	12.687.000	12.693.512	25.380.512	12.957.996	51
6	Реконструкција и инвестиционо одржавање	5.063.000	11.867.788	16.930.788	2.269.937	13
I	Укупно за буџетске кориснике	66.688.000	207.604.045	274.292.045	80.932.752	30
1	Набавка грађевина – директни трансфери са ЈРТ	0	28.163.952	28.163.952	0	0
2	Набавка сталних средстава у облику права (директни трансфери с ЈРТ)	0	6.742.486	6.742.486	0	0
II	Укупно капитални издаци – директни трансфери с ЈРТ	0	34.906.438	34.906.438	0	0
	УКУПНО КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	66.688.000	242.510.483	309.198.483	80.932.752	26

Набавка земљишта у 2016. години износи 153.736 КМ или 38% у односу на усвојени Буџет, односно 17% у односу на кориговани буџет који укључује сва намјенска средства, што је приближно на истом нивоу као у претходној години. Извршење предметне ставке односи се на Управу за индиректно опорезивање БиХ (139.768 КМ) на име експропријације земљишта за пројекат Изградња ГП Свилај, као и на Државну агенцију за истраге и заштиту БиХ (13.968 КМ).

Набавка грађевина у 2016. години реализована је у износу од 38.058.122 КМ, што у односу на кориговани буџет представља 22%, а што је веће за 50% у односу на исти период претходне године. Значајнији износ набавке грађевина у извјештајном периоду односи се на Јединицу за имплементацију Пројекта изградње Завода за извршење казних санкција, притвора и других мјера БиХ у износу од 28.347.793 КМ на име вишегодишњег пројекта за изградњу Државног затвора, Агенцију за школовање и стручно усавршавање у износу од 3.297.961 КМ на име вишегодишњег пројекта изградње зграде за смјештај Агенције, Министарство иностраних послова БиХ у износу од 2.930.436 КМ (од чега је 1.380.793 КМ на име набавке зграде у Загребу и 1.549.643 КМ за набавку зграде у Београду), Управу за индиректно опорезивање у износу од 2.291.436 КМ на име изградње граничних пријелаза Горица и Ивањица итд.

Набавка опреме у 2016. години реализована је у износу од 27.471.961 КМ, што је 45% од коригованог буџета или 11% већем износу у односу на претходну годину. Значајнија извршења односе се на Обавјештајно-безбједносну агенцију (4.681.129 КМ) на име вишегодишњег пројекта набавке специјалне опреме и возила, Министарство одбране БиХ (4.321.896 КМ), Граничну полицију БиХ (2.529.760 КМ), Дирекцију за координацију полицијских тијела БиХ (2.037.293 КМ).

Набавка сталних средстава у облику права реализована је у износу од 12.957.996 КМ или 51% од износа коригованог буџета, што је мање за око 3,5 милиона КМ или 22% у односу на исти период претходне године.

Значајнији износи извршења односе се на Министарство комуникација и транспорта БиХ (6.761.518 КМ) на име Мицрософт лиценци за потребе Савјета министара и Управу за индиректно опорезивање БиХ (3.846.372 КМ) (од чега је 2.385.045 КМ на име вишегодишњег пројекта „Израда нове порезне апликације у Информационом систему УИО“, а остатак је једнократна набавка).

Реконструкција и инвестиционо одржавање реализовани су у износу од 2.269.937 КМ, мањем за око 3 милиона КМ или 57% у односу на исти период претходне године. Највеће извршење се односи на Министарство одбране БиХ (1.437.253 КМ).

8.2.1. Вишегодишњи капитални пројекти

Извјештај о извршењу Буџета институција БиХ садржи податке о расположивим и реализованим средствима вишегодишњих капиталних пројеката према изворима финансирања (средства из Буџета, средства донација и кредитна средства), с детаљним приказом по пројектима појединачно.

У извјештају је наведено да су за реализацију вишегодишњих капиталних пројеката на располагању била средства у износу од **188.062.829 КМ**, која се састоје од:

- пренесених намјенских средстава из 2015. године у износу од 144.814.526 КМ,
- одобрених буџетских средстава у 2016. години у износу од 34.092.892 КМ,
- уплаћених додатних средстава донација у износу од 9.155.411 КМ.

Укупан износ расположивих средстава, према извору финансирања, се састоји од буџетских средстава (152.798.213 КМ), акумулисаног вишка прихода РАК-а (191.387 КМ), намјенска средства из прихода од УМТС дозвола (3.227.713 КМ), средства кредита (17.211.304 КМ) и средства донација и IPA грантова (14.634.212 КМ).

Вишегодишњи капитални пројекти реализовани су у износу од **48.345.820 КМ** или **25,7%** у односу на планску величину. Неутрошена средства у износу од **139.630.295 КМ** пренесена су у 2017. годину²⁸. По завршетку два пројекта остала су неутрошена средства у износу 86.714 КМ.

Неутрошена средства за вишегодишње капиталне пројекте која су одобрена у 2015. години и ранијим годинама износе **77.985.930 КМ** и односе се на пројекте:

- Управе за индиректно опорезивање „Набавка и опремање објекта за Централни уред и Регионални центар Бања Лука“ у износу од 37.900.000 КМ,
- Министарство одбране БиХ „Пројекат ремонт хеликоптера за период 2013 – 2014.“ у износу од 7.480.000 КМ,
- Агенција за идентификациона документа, евиденцију и размјену података „Пројекат изградње објеката Агенције у Бањој Луци“ у износу од 5.099.185 КМ,
- Служба за заједничке послове институција БиХ „Пројекат смјештаја институција БиХ“ у износу од 9.204.957 КМ, пројекат „Набавка зграда за смјештај институција БиХ у Мостару“ у износу од 7.000.000 КМ и пројекат „Пројектовање зграде, санација и реконструкција крова у згради Предсједништва БиХ“ у износу од 2.175.088 КМ и

²⁸ Детаљна информација о нереализованим пројектима садржана је Извјештају о извршењу Буџета институција БиХ за 2016. годину.

- Министарство комуникација и транспорта БиХ у износу од 9.126.700 КМ, што се односи на Пројекат дигитализације.

Констатован је низак степен реализације вишегодишњих пројеката у 2016. години (25,7%) због кашњења у провођењу тендерских процедура код већине институција БиХ, због спорог рјешавања имовинско-правних односа, кашњења реализације пројекта дигитализације итд.

Поједине институције задњих година нису предузимале активности у циљу реализације ових средстава и проналажења адекватног рјешења за набавку објеката. Тако, у годишњем финансијском извјештају Управе за индиректно опорезивање за 2016. годину нису образложени разлози неискориштавања ових средстава, а и даље се издвајају значајна средства за закуп дијела пословног простора у Бањој Луци (442.677 КМ). Посљедња активност која је обављена по овом пројекту односи се на расписивање јавног позива за набавку објекта у 2014. години, док у 2015. и 2016. години нису предузимане никакве активности у циљу проналажења адекватног рјешења за набавку наведеног објекта. Проблеми везани за изградњу зграде Агенције за идентификациона документа, евиденцију и размјену података трају већ дужи низ година (иницијалне активности покренуте 2009. године), а сама реализација пројекта изградње иде доста споро и неучинковито.

Министарство квартално доставља Савјету министара извјештаје о извршењу буџета у којем су садржани подаци о реализацији вишегодишњих капиталних пројеката, а према информацијама, није било значајнијих активности на унапређењу процеса одобравања и праћења реализације вишегодишњих капиталних пројеката.

По питању реализације препоруке из Извјештаја о ревизији извршења Буџета институција за 2015. годину, Министарство је 19.06.2017. године, Савјету министара упутило Приједлог информације о реализацији вишегодишњих пројеката у институцијама БиХ ради упознавања Савјета министара са проблемима у реализацији вишегодишњих пројеката институција БиХ, с циљем унапређења процеса кориштења одобрених средстава.

И даље препоручујемо предузимање активности на успостављању квалитетнијег процеса управљања капиталним пројектима у складу са стварним потребама за буџетским средствима, те системском регулисању питања вишегодишњих пројеката уз успостављање механизма контроле за ефикасније кориштење буџетских средстава.

Напомињемо да неефикасна реализација капиталних пројеката може имати за посљедицу поскупљење истих и повећање укупних трошкова њихове реализације, односно негативне ефекте по јавна средства.

8.3. Програми посебне намјене

Укупни расходи финансирани из Програма посебне намјене у 2016. години износе 71.072.334 КМ, што представља 7,8% учешћа у укупно извршеним расходима и издацима овог периода и мањи су за око 6,3 милиона КМ у односу на претходну годину.

Укупни расходи финансирани из програма посебних намјена исказани су као расходи буџетских корисника (70.413.856 КМ) и програми посебних намјена са директних трансфера и резервисања (658.478 КМ).

Највећи дио укупних расхода Програма посебне намјене односе се на вишегодишње капиталне пројекте (48.345.820 КМ) о којима је већ било ријечи у претходном поглављу, а остатак (22.726.514 КМ) су остали програми посебних намјена

финансирани највећим дијелом из донаторских средстава (ИРА фондови), али и из буџетских средстава и других фондова. Намјена и начин реализације и извјештавања ових програма дефинисана је посебним уговорима с донаторима или другим актима, а сврха истих је реализација активности институција БиХ из различитих области рада институција БиХ.

8.4. Текући грантови и трансфери

Министарство је у Извјештају о извршењу Буџета исказало извршење текућих грантова и трансфера у износу од 16.612.382 КМ, док је износ других текућих трансфера – извршење судских пресуда (5.396.402 КМ) и контрибуције – чланарине (6.796.826 КМ) исказало посебно као директне трансфере с ЈРТ-а у Обрасцу 2 Извјештаја о извршењу Буџета (Преглед расхода и издатака по економским категоријама) и Обрасцу 3 Извјештаја о извршењу Буџета (Преглед извршења буџета по буџетским корисницима). Извршење текућих грантова и трансфера је у Обрасцу 2 приказано као извршење буџетских корисника (15.310.368 КМ), реализација с директних трансфера (13.135.652 КМ) и резервисања (359.590 КМ).

Извршење грантова у расходима буџетских корисника: Буџетом одобрена средства за реализацију текућих грантова и трансфера путем буџетских корисника износила су 16.319.000 КМ. Одобрени износ коригован је за додатна намјенска средства (средства одобрена реструктурисањем, донације, намјенска средства) у износу од 8.082.750 КМ, те је укупан кориговани Буџет предвиђен за реализацију путем буџетских корисника износио 24.401.750 КМ.

Реализовани износ од 15.310.368 КМ приказан у расходима буџетских корисника представља 63% од коригованог (расположивог) буџета. Низак постотак реализације у односу на кориговани буџет поново је констатован у Фонду за повратак. Од укупно расположивих 6.242.880 КМ за програме повратка избјеглица – удружена средства у Фонду за повратак у текућој години реализовано је само 1.043.021 КМ.

Ревизијом је констатовано да процес планирање грантова није заснован на јасним циљевима који се желе постићи додјелом истих нити на основу адекватних анализа учинака додијељених грантова. Уочене су слабости и у самом процесу дојеле грантова (услови, критеријуми, избор корисника) те рачуноводственом евидентирању односно дефинисању разлике између грантова, трансфера и сл., као и извјештавању корисника грантова о постигнутим резултатима и испуњењу утврђених циљева те непостојање јединствене базе података о корисницима грантова.

Препоручујемо Министарству да преиспита постојеће прописе како би обезбиједило јасно и поуздано евидентирање грантова, да више пажње посвети планирању и одобравању грантова те да у сарадњи са другим институцијама обезбиједи механизам размјене података о корисницима грантова и адекватне контроле намјенског утрошка средстава додијељених крајњим корисницима.

С обзиром на то да се сваке године значајна средства издвајају за реализацију текућих грантова, у 2016. години је проведена ревизија учинка на тему "Управљање грантовима у институцијама Босне и Херцеговине" с циљем да допринесе ефикаснијем

управљању грантовима у институцијама БиХ. У извјештају су дате одређене препоруке Савјету министара, Министарству и институцијама БиХ.

8.5. Капитални грантови и трансфери

Укупно извршење капиталних грантова и трансфера у 2016. години износи 2.821.797 КМ. Корисници капиталних грантова и трансфера су институције других нивоа власти (2.665.575 КМ) и појединци (156.222 КМ).

Реализација средстава се односи на капиталне трансфере у Високом судском и тужилачком савјету БиХ у натуралном облику (опрема) правосудним институцијама у БиХ (1.570.789 КМ), трансфере и грантове Института за нестале особе другим нивоима власти и појединцима за процес ексхумације (738.303 КМ), трансфере Министарства спољне трговине и економских односа БиХ другим нивоима власти (458.486 КМ), трансфере Канцеларије координатора за реформу јавне управе другим нивоима власти (36.300 КМ) те Министарство одбране БиХ на име имплементације програма „Перспектива“ (17.919 КМ).

Код појединих институција током ревизије за 2016. годину констатоване су слабости интерних контрола у дијелу реализације капиталних грантова, односно обавезе извјештавања о утрошку истих, те код начина евидентирања реализованих средстава по овом основу због непостојања прецизних инструкција и упутстава за унификовано евидентирање истих.

Препоручујемо да Министарство прецизније дефинише начин реализације и евидентирања издатака с позиције капиталних грантова у циљу једнообразног понашања институција БиХ.

9. Директни трансфери с Јединственог рачуна трезора

Законом о буџету институција БиХ за 2016. годину²⁹ одобрена су средства за директне трансфере у износу од 20.279.000 КМ. У току године вршена је промјена структуре расхода у оквиру ове позиције те извршен пренос намјенских средстава из претходне године, тако да су укупна расположива средства (кориговани буџет) износила 52.440.466 КМ.

Директни трансфери с Јединственог рачуна трезора извршени су у износу од 13.972.175 КМ и мањи су за око 4,75 милиона КМ у односу на исти период претходне године.

Преглед планираних и реализованих директних трансфера из Буџета институција БиХ за 2016. годину:

²⁹ Službeni glasnik BiH broj 101/15

Врста директног трансфера с ЈРТ	Кориговани буџет 2016.	Остварен и кумулативни износ за 2016.	Остварени кумулативни износ за 2015.	% (3/2)
1	2	3	4	5
Чланарине БиХ у међуна. организацијама	6.248.000	5.396.826	5.470.395	86,38
Издвојена средства за повлачење IPA фондова	3.166.696	726.486	785.801	22,94
Банкарски трошкови и негативне курсне разлике	300.000	168.135	219.623	56,05
Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама	5.400.000	5.396.402	8.320.332	99,93
Средства за кредитни рејтинг Босне и Херцеговине	201.000	195.145	193.417	97,09
Камата по кредиту Макрофинансијске помоћи Европске комисије	410.000	390.292	390.302	95,19
Просторно-пројектна документација-Коридор Vц	6.742.486	0	789.713	0
Намјенска средства од УМТС-а	28.163.952	0	0	0
Фисклни савјет – удружена средства	162.394	82.950	175.393	51,08
Удио институција БиХ у финансирању рада КО ЦХЈ	30.000	0	0	0
Измурење обавеза према UNDP-у	1.400.000	1.400.000	0	100
Средства из текуће резерве Одлука СМ 70/16	5.938	5.938	0	100
Средства из текуће резерве Одлука СМ 213/16	210.000	210.000	0	100
Текући трансфер другим нивоима власти – Средства за помоћ становништву на подручјима угроженим поплавама у мају 2014. године	0	0	1.344.202	0
Програм реализовања службене посјете поглавара Ватикана, Његове светости папе Фрање Босни и Херцеговини	0	0	990.000	
Средства из текуће резерве Одлука СМ 140/15	0	0	40.000	
УКУПНО	52.440.466	13.972.174	18.719.177	26,64

Увидом у Извјештај о извршењу Буџета за 2016. годину које се односи на директне трансфере, можемо констатовати, као и претходних година, како се за одређене позиције дају детаљна образложења за плаћања с директних трансфера, а за друге позиције нема образложења или су иста кратка и штура (исплате по правоснажним судским пресудама).

9.1. Чланарине Босне и Херцеговине у међународним организацијама

Буџетом за 2016. годину одобрена су средства за плаћање контрибуција БиХ у међународним организацијама у износу од 6.248.000 КМ, иста су реализована у износу од 5.396.826 КМ.

У складу са Инструкцијом о начину планирања, вођења евиденција, плаћања и извјештавања о реализованим чланаринама БиХ у међународним организацијама од 22.12.2015., Министарство иностраних послова БиХ је задужено да врши планирање потребних средстава за плаћање чланарина у међународним организацијама те да ажурно води Централну евиденцију чланарина у међународним организацијама.

На основу достављене Централне евиденцију чланарина у међународним организацијама за 2016. годину, установљено је да иста није у потпуности ажурирана, односно не садржи одређене податке као што су вријеме трајања одређених чланарина, у одређеним случајевима није наведен датум приспијећа фактура у Министарство иностраних послова БиХ, датум упућивања налога у Министарство финансија и трезора БиХ или датум потврде о уплати. Такође, иста не садржи коначан износ плаћених чланарина, тј. не врши се савјерљивање евиденције са стањем у Главној књижи.

У складу с добијеним образложењем, Министарству је приликом израде Буџета за 2016. годину достављена Пројекција обавеза БиХ за чланарине међународним организацијама за 2016. годину, која садржи и износ обавеза из претходне године (447.287 КМ). Министарство нема увида у износ неплаћених чланарина чије се плаћање очекује у току године, односно ажурирана Централна евиденција се не доставља Министарству.

Препоручујемо да се систем плаћања чланарина у међународним организацијама с директних трансфера, а у сарадњи с надлежним Министарством иностраних послова БиХ, додатно унаприједи кроз јачање контролног механизма усклађености реализованих издатака за чланарине са Централном евиденцијом чланарина у међународним организацијама.

9.2. Измирење обавеза према UNDP-у

На основу Меморандума о разумијевању између Савјета министара БиХ и Развојног програма Уједињених нација (UNDP), почетком 2016. године је плаћена прва годишња рата (1.400.000 КМ) по основу заосталих обавеза и плаћање наредних десетогодишњих контрибуција БиХ према UNDP-у.

Наведеним Меморандумом је регулисано плаћање досадашњег неизмиреног дуга и плаћање наредних десетогодишњих контрибуција БиХ према UNDP-у (неизмирени дуг 1997 – 31.12. 2015. и плаћање текућих GLOC годишњих контрибуција за период 2016 – 2025. и суфинансирање програма сарадње за период 2015 – 2019. и 2020 – 2024. година) у укупном износу од 14.000.000 КМ кроз 10 једнаких годишњих рата од по 1.400.000 КМ и то у периоду од 2016. до 2025. године.

9.3. Исплата обавеза по правоснажним судским пресудама

Укупна расположива средства у оквиру позиције Директни трансфери за исплату обавеза по правоснажним судским пресудама у 2016. години износила су 5.400.000 КМ, а реализована су у износу од 5.396.402 КМ. Иако су ови издаци у односу на претходну годину мањи за 2,9 милиона, ипак издаци за судске спорове и даље представљају значајан одлив средстава из буџета институција БиХ. Према расположивима информацијама исти немају тенденцију смањења, већ напротив, средства планирана Законом о буџету институција БиХ за 2017. годину су знатно већа и износе 8.500.000 КМ. Приликом планирања исплата обавеза по правоснажним судским пресудама користе се пројекције Правобранилаштва БиХ.

Реализовани издаци у 2016. години се углавном односе на накнаде штете по основу неоснованог лишавања слободе, накнаде штете по основу закључених уговора о јавним набавкама, накнада штете по основу издавања СЕМТ дозвола, незаконитог престанка радног односа, накнаде штете услјед смрти запосленог институција БиХ или повреде на раду и сл., накнаде заслужним спортистима због непоступања

институција БиХ у складу са важећим прописима, накнада за продужени радноправни статус, топли оброк, превоз у правосудним институцијама и др.

Издаци по основу исплата обавеза по правоснажним судским пресудама посљедица су бројних судских спорова који се воде против институција БиХ пред надлежним судовима по разним основама. Према званичним информацијама Правобранилаштва БиХ, вриједност судских спорова против институција БиХ и Босне и Херцеговине је значајно већа у односу на вриједност спорова које су покренуле институције БиХ. На основу проведених ревизија у институцијама БиХ, те информација Правобранилаштва БиХ, констатовано је да се највећи број спорова односи на спорове из радно-правних односа тј. предмети у којима запослени институција БиХ и институције БиХ туже Босну и Херцеговину по различитим основама (пријема на рад, обрачуна плата, обрачуна појединих врста накнада, откази и сл.). Такође, значајан је број спорова ради накнаде штете исплате дуга те по осталим основама.

Међу значајнијим споровима из радно-правних односа који се воде против институција БиХ су спорови запослених у правосудним (судским и тужилачким) институцијама на нивоу Босне и Херцеговине ради ретроактивне исплате накнада за превоз на посао и с посла, топли оброк, одвојени живот, смјештај и осталих накнада које нису дефинисане Законом о платама и накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ. Основа за подношење тужбених захтјева је Одлука о допустивости и меритуму Уставног суда БиХ, од 30.01.2013. и 28.03.2014. године³⁰, којом је Уставни суд наложио Парламентарној скупштини БиХ да, најкасније у року 6 мјесеци од дана достављања одлуке усклади Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ у погледу накнада на име трошкова превоза, топлот оброка, смјештаја и одвојеног живота. Рок за извршење Одлуке Парламентарној скупштини је истекао 27. августа 2013. године, те је Уставни суд БиХ концем 2013. године прослиједио Тужилаштву БиХ рјешење којим се утврђује да Парламентарна скупштина није у року извршила Одлуку Уставног суда. До дана завршетка наше ревизије наведене одлуке Уставног суда БиХ нису извршене, што за посљедицу има бројне судске спорове запослених (судије, тужиоци, стручно особље) у правосудним институцијама и исплату значајних додатних средстава (камате, трошкови спора) на терет Буџета институција БиХ. Према расположивим подацима, вриједност ових потраживања по поднесеним тужбеним захтјевима, износи око 2,9 милиона КМ. Концем 2016. године донесена је правоснажна пресуда Суда БиХ у корист запослених, а на терет буџета институција БиХ у укупном износу без затезних камата 225.980 КМ, а и у току 2016. године је било исплата по овом основу по правоснажним судским пресудама.

Упознати смо с тим да је у процедури усвајања био Закон о допунама Закона о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ, који није прошао, те да је у 2017. години покренута нова процедура у вези с наведеним законом.

Спорови у вези накнаде штете посљедица су поступања институција, а везано за дата овлаштења из оквира своје надлежности. Одређени број спорова произлази из поступака јавних набавки или уговора склопљених по завршеној процедури јавних

³⁰ Одлуком о допустивости и меритуму број: У-7/12 од 30.01.2013. године и број: У-29/13 од 28.03.2014. године Уставни суд БиХ је утврдио да Закон о платама и другим накнадама у судским и тужилачким институцијама на нивоу БиХ није у складу са чланом 1/2 Устава Босне и Херцеговине и одредбама члана 11/4 Устава Босне и Херцеговине, јер не садржи одредбе у погледу накнаде трошкова за исхрану у тијек рада, накнаде трошкова превоза на посао и превоза с посла, накнаде за смјештај и накнаде за одвојени живот.

набавки, недоследне примјена закона, слабости функционисања система унутар институција, те ниског степена одговорности и домаћинског понашања.

Такође важно је и споменути три међународна арбитражна поступка у којима Правобранилаштво БиХ заступа Босну и Херцеговину. Ријеч је о арбитражном поступку који се води по тужби „Електрогосподарства Словеније“ пред Међународним центром за рјешавање инвестиционих спорова у Вашингтону (в.с. 1.359.645.000 КМ), арбитражном поступак у којем Правобранилаштво заступа Министарство комуникација и транспорта БиХ, а који се води пред сталним Арбитражним судом у Хагу по тужби „STRABAG AG“ Беч, Аустрија (в.с. 1.256.158 КМ), те арбитражном поступку који је покренут у току 2016. године од стране Вијадукт Порторож и других против Босне и Херцеговине пред Међународним центром за рјешавање инвестиционих спорова у Вашингтону (в.с. 100.000.000 КМ).

Савјет министара је закључцима обавезао Правобранилаштво да, у складу са својим законским надлежностима, предузме све потребне активности на заштити интереса Босне и Херцеговине, а буџетом Правобранилаштва за 2017. годину су обезбијеђена одређена средства за неопходне активности у вези с наведеним споровима.

Мишљења смо да се довољно пажње не посвећује анализирању узрока спорова и последица насталих губљењем тих спорова у институцијама БиХ, што указује на мањак одговорности и домаћинског односа према јавним средствима као и пословима из надлежности институција. И даље не постоји механизам за утврђивање одговорности за штете нанесене институцијама, односно Буџету БиХ.

Такође, Министарство у Извјештају о извршењу Буџета за 2016. годину није на одговарајући начин објавило податке о судским споровима и проблемима у овој области.

Поред информације о укупној вриједности извршених судских спорова, поново препоручујемо да се у Извјештају о извршењу Буџета транспарентно извјештава о исплаћеним обавезама по правоснажним судским пресудама.

Такође, Инструкцијом о сачињавању годишњег финансијског извјештаја требало би прописати обавезу институцијама БиХ да у текстуалном дијелу годишњег финансијског извјештаја транспарентно информишу о судским споровима и потенцијалним обавезама по основу судских спорова.

9.4. Намјенска средства од УМТС-а

На основу одлука Савјета министара БиХ, измирене су све обавезе GSM оператера на име додијељених дозвола за Универзалне мобилне телекомуникационе системе закључно са 2015. годином, тако да у 2016. години није било остварених прихода од УМТС дозвола.

Према Одлуци о измјени и допуни Одлуке Савјета министара о начину расподјеле средстава уплаћених на име додијељене дозволе за универзалне мобилне телекомуникационе системе³¹ из 2013. године, средства се усмјеравају у омјеру 15% за развој сектора телекомуникација, а 85% за финансирање припреме и изградње друмске инфраструктуре.

Средстава од УМТС дозвола (85%) у периоду 2011 – 2015. година распоређена су одлукама Савјета министара³² у укупном износу од 48.010.443 КМ и то на програме посебне намјене код Министарства комуникација и транспорта БиХ (44.782.730 КМ) и

³¹ Одлука број 127/13 од 05.06.2013. године

³² Службени гласник БиХ, број 72/12, 49/13, 85/14

Вишегодишња капитална улагања код Управе за индиректно опорезивање БиХ (3.227.713 КМ). Укупна реализација распоређених средстава у 2016. години износила је 558.844 КМ, а нереализована средства су пренесена у 2017. годину.

Средства од УМТС дозвола за која нису донесене посебне одлуке Савјета министара БиХ (28.163.952 КМ) у претходним годинама пренесена су у 2016. годину. Како ни у 2016. години Савјет министара није донио одлуке о распореду ових средстава није било ни реализације истих, тако да су цјелокупна средства пренесена у 2017. годину. Дакле, укупна нереализована намјенска средства која су пренесена у 2017. годину износе **75.615.551 КМ**, а састоје се од распоређених средстава 47.451.599 КМ (85%) на одобрене пројекте и нераспорјеђених средстава 14.962.099 КМ (85%) и 13.201.853 КМ (15%).

9.5 . Просторно-пројектна документација – Коридор Vц

На основу одлука Савјета министара БиХ, измирене су све обавезе GSM оператера на име плаћања вриједности GSM лиценци за БиХ закључно са 2012. годином.

У складу са чланом 21. Закона о буџету институција БиХ за 2016. годину, средства из претходних година у износу од 6.742.486 КМ су намјенски пренесена у 2016. годину за наставак реализације финансирања пројектне документације за „Коридор Vц“. У току 2016. године није било реализације средстава, тако да су иста пренесена у 2017. годину.

У периоду обављања ревизије о извршењу буџета за 2016. годину презентована нам је Одлука о начину расподјеле пренесених намјенских нереализованих средстава уплаћених на име додијељених GSM лиценци³³. Одлука је донесена 29.12.2016. године, а у Министарство достављена 11.07.2017. године са назнаком „врло хитно“. Наведеном Одлуком се цјелокупан износ неутрошених средстава од 6.742.486 КМ расподјељује на Федерацију Босне и Херцеговине (2/3) и Републику Српску (1/3) за реализацију инфраструктурних пројеката који су појединачно набројани. У Одлуци је наведено да ће реализацију извршити Министарство финансија и трезора БиХ, без прецизнијег навођења на који начин ће се извршити реализација, односно коме ће бити извршене уплате и да ли су корисници средстава дужни доставити извјештаје о реализацији пројеката који су наведени у Одлуци.

Сматрамо да је приликом доношења сличних одлука потребно прецизније утврдити начин реализације одлуке, као и потребу да се доставе адекватне информације о утрошку средстава.

9.6 Издвојена средства за повлачење IPA фондова

Законом о буџету за 2016. годину у оквиру Директних трансфера одобрена је позиција *Издвојена средства за повлачење IPA фондова* у износу од 6.200.000 КМ, а која су реализована у укупном износу од 3.759.790 КМ или 60% (укључујући алоцирана средства буџетским корисницима у износу од 3.033.304 КМ). Средства у износу од 6.200.000 КМ планирана су на основу документације тј. закључених споразума о реализацији IPA пројеката које су институције БиХ доставиле Министарству финансија и трезора БиХ, односно закључених споразума о реализацији IPA пројеката с Европском комисијом.

³³ Одлука Савјета министара БиХ број 359/16

Дио одобрених средстава у износу од 3.033.304 КМ пренесен је у току године буџетским корисницима за суфинансирања IPA пројеката на основу споразума које су закључиле институције БиХ и Европска комисија.

Извршење средстава у износу од 726.486 КМ приказано је у Обрасцу 3. Преглед извршења буџета по буџетским корисницима у оквиру Директних трансфера са ЈРТ на позицији издвојених средстава за повлачење IPA фондова представља суфинансирање свих пројеката из програма “Програми заједнице” за 2016. годину: Креативна Европа, програм Ерасмус+, Европа за грађане, Хоризонт 2020, Fiscalis 2020, Customs 2020, Cosme, Здравље за развој, Правда, Писа. Наиме, Босна и Херцеговина из IPA фондова обезбјеђује дио средстава за плаћање “улазне карте” за учешћа у програмима Уније у износу 85% улазне карте, а преосталих цца 15% се плаћа из Буџета институција БиХ.

На основу финансијских извјештаја може се закључити да је код појединих буџетских корисника и даље присутан низак степен реализације одобрених и расположивих средстава у 2016. години. Реализација средстава овиси о динамици реализације активности планираних пројектом, од трајања тендерских процедура које проводи Европска комисија и буџетски корисници, али и од ефикасности планирања средстава гдје је на основу наведених параметара извршења евидентно да постоје слабости и могућности унапређења у дијелу програмирања пројеката. Сматрамо и да транспарентност извјештавања о реализацији IPA пројеката није на задовољавајућем нивоу и да је треба унаприједити.

И у ранијим извјештајима смо сугерисали потребу предузимања активности на унапређењу планирања средстава за суфинансирање IPA пројеката те унапређењу транспарентности извјештавања институција БиХ о резултатима и динамици реализације IPA пројеката.

10. Текућа резерва буџета

Законом о финансирању институција БиХ дефинисано је да Савјет министара, уз прибављену сагласност Министарства, одлучује о употреби текуће резерве. Буџетско издвајање за текућу резерву не смије пријећи износ од 3% укупног Буџета, изузимајући износ за сервисирање спољнег дуга.

Средства текуће резерве могуће је користити за финансирање хитних и изванредних издатака и програма који нису уврштени у буџет, финансирање трошкова међународних спорова и арбитража, финансирање нових институција Босне и Херцеговине и грантове непрофитним организацијама.

Укупно одобрена средства за текућу резерву буџетом за 2016. годину износила су 1.459.000 КМ од чега се 500.000 КМ односи на резервисање за суфинансирање Европског зимског олимпијског фестивала за младе 2019. године, а 959.000 КМ на текуће резерве. Износ од 215.938 КМ реализован је кроз директне трансфере с Јединственог рачуна трезора на основу појединачних захтјева непрофитних организације без унапријед утврђених критеријума, 383.000 КМ је одобрено буџетским корисницима за финансирање хитних и изванредних издатака и програма који нису планирани буџетом, а износ од 359.590 КМ односи се на интервентно кориштење средстава текуће резерве на основу одлука чланова Предсједништва БиХ. Дакле, у 2016. години укупно су одобрена и реализована средства текуће резерве у износу од 958.528 КМ.

Дио недостајућих средстава за измирење обавеза у текућој години одређене институције су покушале обезбиједити из буџетске резерве (Суд, Тужилаштво, Канцеларија за разматрање жалби). Због недовољног износа текуће резерве у 2016. години само је дјеломично покривен дио обавеза у Тужилаштву (190.000 КМ) и Канцеларији за разматрање жалби (31.000 КМ), тако да у 2016. години у наведеним институцијама нису евидентирани текући расходи и обавезе у износу од 983.753 КМ и исте су пренесене у 2017. годину.

11. Обрачун вишка прихода

Разлика између укупно остварених прихода и примитака за финансирање институција БиХ (936.010.924 КМ) и реализованих расхода (909.967.586 КМ) у 2016. години исказана је у износу од **26.043.338 КМ** (односи се на фонд 10, 20, 30, 40, 50). Разлика између остварених прихода за сервисирање спољнег дуга БиХ (727.893.259 КМ) и расхода за сервисирање спољнег дуга БиХ (723.125.663 КМ) у текућој 2016. години, представља вишак прихода над расходима за сервисирање спољнег дуга БиХ у износу од 4.767.596 КМ (односи се само на фонд 40). Дакле, укупан вишак прихода над расходима Буџета институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину износи **30.810.934 КМ**.

На основу података о пренесеном акумулисаном вишку прихода из претходних година укључујући спољни дуг у укупном износу од **383.216.845 КМ** (овај износ је коригован за 1.338.346 КМ у односу на завршно стање претходне године ради поврата преосталог износа средстава донаторима, поврата уплата од различитих такси и др.) те оствареног вишка прихода над расходима институција БиХ у 2016. години у износу од **26.043.338 КМ** и оствареног вишка прихода над расходима за сервисирање спољнег дуга од **4.767.596 КМ**, утврђен је укупан акумулисани вишак прихода у износу од **412.689.433 КМ**.

Акумулисани вишак прихода обухвата сљедеће износе:

Редни број	Опис	Износ у КМ
1	Акумулисани вишак прихода над расходима институција БиХ из претходних година	380.034.912
2	Акумулисани вишак прихода над расходима за сервисирање јавног дуга из претходних година	3.181.933
3 (1+2)	Укупан акумулисани вишак прихода над расходима из претходних година	383.216.845
4	Корекције вишка прихода у току 2016. године	-1.338.346
5	Остварени приходи институција БиХ у 2016. години	936.010.924
6	Реализовани расходи институција БиХ у 2016. години	909.967.586
7 (5-6)	Вишак прихода над расходима институција БиХ у 2016. години (финансијски резултат институција БиХ у 2016. години)	26.043.338
8	Остварени приходи за сервисирање спољнег дуга у 2016. години	727.893.259
9	Реализовани расходи за сервисирање спољнег дуга у 2016. години	723.125.663
10 (8-9)	Вишак прихода над расходима за сервисирање спољнег дуга у 2016. години (финансијски резултат остварен за сервисирање спољног дуга у 2016. години)	4.767.596
11 (7+10)	Укупан вишак прихода над расходима у 2016. години (Остварени финансијски резултат институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину)	30.810.934
12 (3+4+11)	УКУПАН АКУМУЛИСАНИ ВИШАК ПРИХОДА	412.689.433

Кориштење средстава акумулисаног вишка прихода је условљено постојећим прописима којима је регулисана њихова примјена (одлуке Савјета министара БиХ, Закон о буџету институција БиХ за 2016. годину, Закон о финансирању институција БиХ и др.). Укупан акумулисани вишак прихода класификован по фондовима обухвата слиједеће:

На фонду 10 (општи фонд буџетских средстава) акумулисани вишак прихода је **262.323.759 КМ**. Од тога износ од 131.575.684 КМ су резервисана средства за вишегодишње пројекте чија ће се реализација наставити у 2017. години, 5.779.677 КМ су намјенска средства Фонда за повратак, 5.056.461 КМ су остала намјенска средства из буџета, 60.324.000 КМ су средства за извор финансирања фонда 10 за 2017. годину у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2017. годину и остатак од 59.587.937 КМ се односи на пренос у резерве 2017. године.

На фонду 20 (фонд обухвата приходе односно расходе по посебним прописима) акумулисани вишак прихода је **36.400.269 КМ**. Од тога износ од 11.840.157 КМ је остатак акумулисаног нераспоређеног вишка прихода Регулаторне агенције за комуникације БиХ на крају 2016. године, 788.673 КМ је дио распоређеног вишка прихода на пројекат Регулаторне агенције за комуникације БиХ, 13.480.645 КМ је дио неутрошеног пренесеног вишка прихода Министарства комуникација и транспорта БиХ, 10.099.408 КМ је вишак прихода над расходима Дирекције за цивилно ваздухопловство БиХ и 191.387 КМ је вишак прихода Регулаторне агенције за комуникације БиХ за вишегодишње пројекте.

На фонду 30 (фонд обухвата донације и грантове) акумулисани вишак прихода је **40.869.145 КМ**. Од тога износ од 36.318.298 КМ представља нереализоване намјенске донације, грантове, трансфере од других нивоа власти и удружена намјенска средства код корисника, износ од 4.653.321 КМ су вишегодишњи пројекти, а остатак чине средства која се не преносе те средства која се не враћају донатору. *У наративном дијелу Извјештаја смо уочили погрешно навођење износа укупног акумулисаног вишка прихода фонда 30 у односу на стварни износ, што представља грешку техничке природе (у Извјештају је наведено 41.379.927 КМ, а треба да стоји износ од 40.869.145 КМ).*

На фонду 40 (фонд обухвата кредитна односно средства за сервисирање спољнег дуга) акумулисани вишак расхода је **9.261.776 КМ**. Од тога износ од 17.211.304 КМ представља расходе из кредитних средстава за изградњу државног затвора, а 7.949.528 КМ је укупан вишак прихода за сервисирање спољнег дуга.

На фонду 50 (фонд обухвата посебне пројекте чија средства се користе за посебне намјене – УМТС, GSM) акумулисани вишак прихода је **82.358.036 КМ**. Од тога износ од 72.405.647 КМ су намјенска нереализована средства на име додијељених УМТС дозвола, износ од 3.209.903 КМ је исказан на вишегодишњим пројектима која се намјенски преносе у 2017. годину, те износ од 6.742.486 КМ је остатак намјенски нереализованих средстава из прихода од GSM лиценци који се преноси у 2017. годину.

У Извјештају о извршењу Буџета за 2016. годину су исказана збирна стања акумулисаног вишка прихода над расходима (пренесена стања из претходних година с корекцијама у току 2016. године) и финансијског резултата за 2016. годину, што

одговара стању у Главној књизи трезора (конта 511122 – Распоред вишка прихода и 5911 – Нераспоређени вишак прихода и расхода).

12. Управљање Јединственим рачуном трезора

Законом о финансирању је утврђено да се Јединствени рачун трезора састоји од депозитног рачуна, једног или више трансакционих рачуна као и посебних рачуна потребних за управљање дугом и међународним уговорима. Уз то, Министарство може отворити и допунске рачуне који ће бити саставни дио Јединственог рачуна трезора.

Депозитни рачун је један или више рачуна отворених код пословних банака и Централне банке БиХ, који су намијењени за прикупљање прихода за институције БиХ. Трансакциони рачуни су рачуни отворени у пословним банкама преко којих се свакодневно исплаћују расходи буџетских корисника. На крају радног дана, или чим то буде технички могуће, сва готовина с ових рачуна пребацује се на депозитни рачун у Централној банци БиХ.

Рачуни и плаћања са ЈРТ-а: Плаћања у 2016. години су се одвијала према планираној динамици, није било проблема с ликвидношћу, због чега није било потребно примјењивати одредбе члана 18. Закона о финансирању институција БиХ којим су регулисане исплате према утврђеном распореду приоритета.

Плаћање обавеза буџетских корисника и подизање готовине за потребе буџетских корисника вршено је путем трансакционих рачуна у банкама са којима су на снази били раније закључени уговори. На основу података о стањима на трансакционим рачунима, примијетили смо да су и током 2016. године исказана значајна салда. Министарство је интерним актом из октобра 2016. године утврдило начела доноса средстава на трансакционе рачуне, преноса средстава са депозитних на трансакционе рачуне и преноса средстава на рачун код Централне банке БиХ у циљу успостављања и одржавања нултог салда трансакционих рачуна. Након доношења споменутог интерног акта може се констатовати да су салда на рачунима смањена у односу на претходни период, а тестирани дневни салдо рачуна се највећим дијелом односи на средства која су трансферисана са депозитних на трансакционе рачуне, са којих се наредни радни дан преносе на рачуне код Централне банке.

Препоручујемо даљи наставак активности на унапређењу пословања преко пословних банака, праћење реализације и досљедну примјену уговорених обавеза које су банке преузеле у погледу трансферисања средстава на депозитни рачун у Централној банци БиХ.

Издаци банкарских услуга: Издаци банкарских услуга реализовани су на основу уговора са банкама који су закључени у 2013. години на период од три године. Испостављени рачуни банака за трошкове платног промета уносе се у систем, након чега се врши њихово плаћање (осим Raiffeisen банке која врши аутоматско скидање с рачуна), без контроле фактурисаних у односу на уговорене услуге у погледу броја трансакција. Према расположивим информацијама, у Одсјеку за управљање Јединственим рачуном трезора врши се контрола уговорених цијена, али иста није и формално документована (у виду овјере испостављеног рачуна или неке друге исправе). У току обављања ревизије презентована нам је преписка интерног карактера из 2017. године у којој се потврђује да су фактурисане услуге у складу са уговореним цијенама. Поред контроле цијена, није обезбијеђена ни контрола броја фактурисаних трансакција, за које је потребна доградња система како би се обухватиле све банковне трансакције за које банка наплаћује провизију. Процедура

избора добављача за надоградњу система је окончана, а у току је имплементација услуге надоградње информационог система.

Неопходно је наставити с активностима на обезбјеђењу услова за контролу фактурисаних банкарских услуга.

Планови новчаних токова: Министарство је надлежно за припрему планова новчаних токова којим се пројектује прилив и одлив средстава с Јединственог рачуна трезора. Планови се припремају квартално и мјесечно, на основу искуства и повијесних података, као и података из буџета. Планови за прва три квартала 2016. године нису садржавали анализу о одступањима између стварних новчаних токова у односу на планиране. У плану новчаних токова за IV квартал 2016. године сачињена је анализа стварно остварених прилива и одлива с рачуна, те су значајна одступања утврђена код пројектованих расхода и утврђени разлози за одступања. Министарство је крајем новембра 2016. године донијело Процедуру израде плана новчаних токова и начин презентовања плана новчаних токова која је заснована на Закону о финансирању институција БиХ и интерном упутству за израду плана новчаних токова. Овом процедуром је прецизније прописан поступак и начин израде плана новчаних токова односно начина презентације израђеног плана новчаних токова.

Препоручујемо да се настави с активностима на унапређењу планова новчаних токова у складу са прописаним интерним актима Министарства те кориштење свих извора који ће омогућити детаљну анализу остварења у односу на планирани новчани ток за период који претходи сачињеном плану.

Инвестирање јавних средстава: У току 2015. године орочена су средства у износу од 120.000.000 КМ, а по истеку уговора с пословним банкама средства су враћена на рачун Министарства. По основу орочавања средстава остварена је камата у износу од 592.493 КМ

Средства која се чувају на Јединственом рачуну трезора, а која нису у датом тренутку потребна за буџетске намјене Министарство може инвестирати у одређене инструменте (одобрене инвестиције) утврђене чланом 31. Закона о финансирању у институцијама БиХ.³⁴ По том основу је Министарство у октобру 2016. године орочило средства у износу од 60.000.000 КМ у четири пословне банке које су изабране јавним надметањем. На основу доступних података, поред реализованих краткорочних пласмана, на рачунима је било средстава која су се такође могла пласирати. Пласмани планирани за IV квартал нису реализовани до краја године, а нових пласмана није било ни до окончања процеса ревизије.

Претходних година смо такође указивали на потребу јачања процеса управљања средствима која нису неопходна у кратком року, те поново препоручујемо Министарству да се овом процесу посвети са дужном пажњом, водећи притом рачуна о ризицима пласмана и њиховом максималном редуковању.

Поступак избора пословних банака за краткорочно пласирање средстава: Избор пословних банака за краткорочно пласирање средстава у износу од 60.000.000 КМ извршен је јавним надметањем, примјеном одредби Закона о финансирању. У поступку су утврђени лотови на основу периода орочавања (четири лота) и критеријум додјеле уговора по основу економски најповољније понуде која

³⁴ Службени гласник БиХ, бр. 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13

представља „највећи годишњи приход по основу остварене камате“. Пословне банке су биле у обавези да доставе понуде за сва четири лота, а оцјена понуда је извршена комбинацијом најповољнијих понуда банака за сваки од лотова, на начин да се оствари највећи приход. Са четири пословне банке су закључени уговори на основу којих је уговорен годишњи износ камате од 348.000 КМ.

Приликом избора пословних банака уочили смо, као и претходних година, знатна одступања код понуђених каматних стопа за исти лот. С обзиром на потребу диверсификације ризика, у конкретном случају су изабране и банке које су понудиле нпр. 0,11% камату у лоту у коме је највећа понуђена камата износила 0,36% или 0,60% у лоту у коме је највећа камата износила 1,26%.³⁵ Споменута процедура избора пословних банака проведена је прије достављања нашег извјештаја за 2015. годину, па је препоруку о могућности утврђивања доње границе каматних стопа Министарство разматрало као опцију за други пласман средстава, али исти није реализован у 2016. години.

Мада се Министарство руководило критеријумом највеће годишње камате која је постигнута комбинацијом понуда банака за различите лотове, и даље смо мишљења да би приликом провођења процедуре избора услуга орочавања требало размотрити могућност утврђивања доње границе каматних стопа по лотовима.

Поступак избора добављача за услуге платног промета: У октобру 2016. године покренута је процедура за избор пословних банака за пружање услуга за институције БиХ које се односе на прикупљања јавних прихода, исплате средстава у земљи и иностранству и извјештавање о уплатама и исплатама јавних прихода и извршеним исплатама са трансакционих рачуна.

Процедура је проведена примјеном Закона о финансирању у институцијама БиХ, а уговори су закључени са четири банке које су доставиле најбоље оцијењене прихватљиве понуде. Понуде су достављене на основу процијењеног годишњег броја трансакција за различите врсте услуга, а уговори су закључени на период од три године.

Министарство је разматрало обједињавање процедура избора пословних банака за краткорочно пласирање средстава и обављање услуга платног промета, али се определило да наведене услуге и даље проводи кроз два одвојена поступка. Према образложењима, разлози за овакво одређење је неподударање периода на који се закључују уговори за пласман средстава (уговори до годину дана) и обављање платног промета (трогодишњи уговори), те условљавање закључивања уговора по једном основу са закључивањем уговора по другом основу.

13. Биланс стања

Према Збирном билансу стања укупну активу (1.313.515.447 КМ) чине стања на контима готовине, краткорочних потраживања, разграничења и залиха у укупном износу од 568.839.204 КМ (новчана средства 490.800.444 КМ, краткорочна потраживања 12.484.961 КМ, краткорочни пласмани 61.843.612 КМ, финансијски и обрачунски односи с другим повезаним јединицама 117.825 КМ, краткорочна разграничења 3.592.362 КМ) и стална средства 744.676.243 КМ (неотписана вриједност сталних средстава 726.238.532 КМ; неотписана вриједност дугорочних пласмана 18.430.101 КМ; неотписана вриједност вриједносних папира 7.610 КМ).

³⁵ Постотци се односе на годишњу каматну стопу

Износ пасиве (1.313.515.447 КМ) је уравнотежен с износом активе и чине је краткорочне обавезе и разграничења у укупном износу од 117.971.387 КМ (краткорочне текуће обавезе 35.582.116 КМ; обавезе по основу вриједносних папира 160 КМ; обавезе према запосленим 52.816.912 КМ; финансијски и обрачунски односи с другим повезаним јединицама 2.231.460 КМ; краткорочна разграничења 27.340.739 КМ), дугорочне обавезе и разграничења 36.769.604 КМ и изворе средстава у износу од 1.158.774.456 КМ (извори средстава 1.109.044.633 КМ; остали извори средстава 18.918.779 КМ; извори средстава резерва 110 КМ; нераспоређени вишак прихода над расходима 30.810.934 КМ, што је обрађено кроз тачку 11. Извјештаја).

Збирни биланс стања институција БиХ на 31.12.2016. године приказан је у прилогу Извјештаја.

Обављеном ревизијом је утврђено да је сачињена анализа свих позиција Збирног биланса стања институција БиХ на 31.12.2016. године. Међутим, као што је констатовано и у претходним годинама садржај ове анализе је уопштен без садржајног осврта на сегменте који су књиговодствено евидентирани на шифри Трезора. У оквиру појединачних позиција Збирног биланса стања и даље постоје нејасна и недокументована салда.

Препоручујемо да се интензивирају активности на рјешавању спорних салда у оквиру појединих билансних позиција у циљу транспарентног и поузданог финансијског извјештавања.

Такође је потребно наставити активности на побољшању садржаја образложења позиција Збирног биланса стања с посебним освртом на књиговодствена стања евидентирана на шифри Трезора у циљу презентовања битних информација као основе за поуздано извјештавање.

- **Актива**

Анализом појединачних позиција Збирног биланса стања, током ревизије смо констатовали сљедеће:

Новчана средства су исказана у износу од 490.800.444 КМ, што је за 92.362.500 КМ (или 23%) више у односу на 2015. годину. Према презентованим информацијама, на ово повећање је утјецало мање извршење Буџета од планираног, смањење средстава на краткорочним пласманима у виду орочења (за 60.369.924 КМ) и друга кретања. У оквиру ове групе конта евидентан је значајан промет путем готовинских трансакција. Министарство анализира могућност изналажења одговарајућег рјешења за управљање благајничким пословањем које ће се имплементирати за све институције БиХ.

Краткорочна потраживања су евидентирана у износу од 12.484.961 КМ, што је мање за 5.752.628 КМ (или 32%) у односу на претходну годину. Значајнија потраживања се односе на потраживања од правних лица (4.020.348 КМ), остала потраживања (8.810.916 КМ), исправка вриједности потраживања (389.701 КМ) и друго.

Ревизијом у институцијама БиХ је констатовано да је питање потраживања и даље отворено и да постоје слабости интерних контрола управљања истим те да није обезбијеђено потпуно поштивање рачуноводствених правила и начела како би исказана салда на билансним позицијама била тачна и одражавала стварно стање (на примјер потраживања с негативним салдом, краткорочна потраживања старија од годину дана и сл.).

Такође смо констатовали да код буџетских корисника углавном не постоје поуздане и свеобухватне евиденције о потраживањима институција (нпр. потраживања по правоснажним судским пресудама, по споразумима са нижим нивоима власти и другим субјектима и сл.).

Препоручујемо Министарству да у сарадњи с институцијама БиХ успостави поуздане евиденције о свим потраживањима институција БиХ, транспарентно извјештава о истима, односно унаприједи систем интерних контрола управљања потраживањима.

Краткорочни пласмани износе 61.843.612 КМ и мањи су за 60.369.924 КМ (или 49%) у односу на 2015. годину. Ово стање је посљедица смањења износа орочених средстава код комерцијалних банака на 31.12.2016. године. Наиме, код четири комерцијалне банке (изабране путем јавног натјечаја) је извршено орочавање средстава у укупном износу од 60.043.907 КМ (по 15. милиона КМ на период од 60, 90, 120 и 180 дана). У оквиру групе конта 14 евидентиран је износ од 1.710.809 КМ који се односи на депозите код других правних лица, а од чега се највећи дио (1.608.395 КМ) односи на депозите за унајмљивање пословних простора и станова запослених у дипломатско-конзуларним представништвима Министарства иностраних послова БиХ, на депозит код Сталног суда за арбитражу у Хагу у предмету Страбаг АГ против Министарства комуникација и транспорта БиХ (146.687 КМ). Такође, у оквиру ове групе конта евидентирано је на позицији сумњива и спорна потраживања у износу од 30.374 КМ, а што се односи на билансну позицију краткорочних пласмана у оквиру Агенције за промоцију иностраних инвестиција за средства Агенције блокирана код Херцеговачке банке.

Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике Буџета институција у оквиру групе конта 14 – краткорочни пласмани дефинише евидентирање даних краткорочних кредита, краткорочних орочених депозита и осталих пласмана до године дана. Међутим, код појединачних корисника и даље се одређена стања преносе из године у годину, тако да се не могу више сматрати краткорочним пласманима.

Залихе материјала и ситног инвентара: На основу Правилника о рачуноводству с рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција Босне и Херцеговине залихе се евидентишу унутар класе 2 у циљу контроле над њиховом употребом, а набавка *материјала, роба и инвентара евидентише се директно на расходе.*

Према расположивим подацима евидентираним у консолидованом бруто билансу, на 31.12.2016. године укупна вриједност класе 2 – залихе износи 414.608.557 КМ, залихе материјала и робе и залихе ситног инвентара у износу од 16.698.703 КМ, а које су отписане у потпуности.

У контексту раније датих препорука ревизије за имплементирани модул залиха као претпоставке за успостављање одговарајућег система ефикасног управљања

залихама материјала, роба и ситног инвентара, Министарство је предузимало активности прилагођавања модула залиха за потребе Министарства одбране БиХ. Према презентованим информацијама, у току су разматрања могућности припреме других институција које би могле користити модул.

Током ревизије Министарства одбране констатовано је да се користи Модул за праћење залиха, мада дио залиха (око 4000 ставки) се још увијек прати кроз ранији систем залиха, јер због неусклађености номенклатуре није био могућ унос у нови модул. Активности усклађивања номенклатуре се споро проводе.

Препоручујемо да Министарство интензификује активности на успостављању свеобухватног евидентирања и праћења залиха у оквиру јединственог модула залиха у Министарству одбране БиХ те покрене све потребне активности и код осталих институција БиХ у циљу коначног успостављања ефикасног система управљања залихама.

Стална средства: Неотписана вриједност сталних средстава је исказана у износу од 726.238.532 КМ, од чега се на институције БиХ односи 654.908.488 КМ, а на шифру Трезора у Министарству 71.330.044 КМ, која се односе на стална средства у облику права чији салдо се не мијења годинама и на која није обрачуната амортизација.

Ревизијом појединачних буџетских корисника констатовали смо да, као и у ранијем периоду, постоје одређене слабости у процесу евидентирања сталних средстава, па тако је, на примјер, у Министарству одбране БиХ евидентиран износ на позицији средстава у припреми (20.739.827 КМ) који се највећим дијелом односи на инвестициона улагања у објекте који нису евидентирани у пословним књигама Министарства, те опрема у припреми (5.753.869 КМ) који такође обухвата инвестициона улагања у објекте који нису евидентирани у пословним књигама Министарства због постојеће проблематике државне имовине. Такође, стање сталних средстава у Министарству одбране није коначно јер постоје средства наслијеђена од бивших ентитетских министарстава која се још увијек воде у материјалним евиденцијама и посебном програму у Заједничком штабу, а за које није извршена коначна процјена вриједности како би иста била евидентирана у пословне књиге (у току 2017. године је извршено евидентирање намјештаја и кухињско-трпезаријске опреме (КТБ) укупне процијењене набавне вриједности 4.398.575 КМ, а извршене су и процјене вриједности наоружања у износу од цца 64.094.509 КМ и информатичке опреме и средстава везе 3.254.000 КМ³⁶ итд.).

Поред тога, још увијек није ријешено питање евидентирања у пословним књигама објекта и земљишта које користе правосудне институција БиХ, за које је право власништва и кориштења утврђено Одлуком високог представника³⁷.

Министарство је у 2013. години упућивало допис Служби за заједничке послове институција БиХ у погледу рјешавања наведеног питања, међутим, исто није ријешено. С обзиром на то да објекте и земљиште користи већи број институција,

³⁶ Истакнуто је да процијењене вриједности могу претрпјети одређене корекције до коначног учитавања истих у пословне евиденције Министарства одбране БиХ. Одговорност за процјену материјалних средстава је на Министарству одбране БиХ и ревизија се није упуштала у појединачне процјене вриједности истих.

³⁷ Наиме, Одлуком високог представника (Број 44/02 од 16.10.2002. године, Службени гласник БиХ, број: 33/02) утврђено је право власништва и право кориштења зграда и земљишта у комплексу у коме је смјештен Суд, Тужилаштво, Високи судски и тужилачки савјет БиХ и др. Право власништва на зграде, инфраструктуру, помоћне објекте и земљиште је додијељено Босни и Херцеговини – Заједничким институцијама Босне и Херцеговине. Објекти и припадајуће земљиште трајно ће се користити за смјештај Суда, Тужитељства и других правосудних институција БиХ.

мишљења смо да је у сарадњи с надлежним институцијама потребно ријешити питање у чијим пословним књигама ће се извршити евидентирање истих.

Од укупне набавне вриједности сталних средстава Института за мјеритељство БиХ, средства укупне вриједности од 4.154.449 КМ се односе на средства која су дата на употребу одређеним лабораторијама, а да при томе нису дефинисана међусобна права и обавезе. Надаље, у ванбилансној евиденцији Управе за индиректно опорезивање БиХ приказана је остала имовина (садашње вриједности 69.681.620 КМ) коју Управа користи, а која потјече из бивших ентитетских царинских управа.

У пословним књигама Парламентарне скупштине БиХ исказано је стање средстава у припреми на 31.12.2016. године у износу од 10.731.048 КМ, које се односи на улагања у адаптацију зграде и трга испред зграде Парламентарне скупштине БиХ, а да још увијек није ријешено питање начина на који ће Парламентарна скупштина и Служба за заједничке послове институција БиХ (с обзиром на то да је цјелокупан објект евидентиран у пословним књигама Службе), ускладити евиденције по предметном питању у складу са важећим прописима из подручја имовинско-правних односа и рачуноводства, *што би се у сарадњи с Министарством требало ријешити.*

Такође смо констатовали да су и даље на шифри Комисије за имовинске захтјеве расељених лица и избјеглица, евидентирана стална средства набавне вриједности од 61.373 КМ, исправке вриједности 37.584 КМ, те садашње вриједности од 23.789 КМ, иако је наведена институција престала с радом. Поред тога, на наведеној шифри у ванбилансној евиденцији такође је евидентирано значајније стање средстава (186.819 КМ). *Мишљења смо како би надлежне институције требале да предузму активности на рјешавању питања везано за средства која се воде на шифри „непостојећег“ буџетског корисника.*

Као што је претходно наведено, за годину која је завршила 31.12.2016. године, у консолидованом билансу стања није реално приказана сва непокретна и покретна имовина.

Препоручујемо да Министарство у сарадњи с осталим надлежним институцијама заузме проактиван став у циљу поузданог и тачног евидентирања сталних средстава, а самим тим и тачног исказаног стања средстава у финансијским извјештајима.

Модул – Стална средства: Успостављењем модула дуготрајне имовине (FA) од 2013. године, значајније је побољшано евидентирање, праћење кретања и управљање имовином институција БиХ. Наиме, модул има значајне могућности пружања битних информација кроз разна извјештаја, као на примјер извјештаја о свим средствима по категоријама, извјештаја о амортизацији текуће године и кумулативно, извјештаја о набављеним средствима, донираним средствима, извјештаја везана за инвентуру, извјештаја о историји трансакција, извјештаја за пренос средстава и друго. Извјештаји из модула сталних средстава се користе по потреби, а Министарство још увијек није израдило процедуре на изради политика и смјерница за занављање и управљање средствима. Мишљења смо да је потребно креирати начин кориштења могућности модула не само у техничком смислу (за унос, праћење, амортизовање и извјештавање кроз годишњи обрачун инвентуре о стању сталних средстава на крају обрачунског периода) већ развијањем анализа на основу извјештаја која модул нуди у циљу доношења квалитетних одлука у овом сегменту управљања.

Министарство је крајем 2016. године донијело инструкцију, односно Преглед који се односи на припремне радње и активности институција БиХ у модулу дуготрајне имовине у погледу сталних средстава (уређивање, расходовање, евидентирање) те поузданијег и тачнијег евидентирања истих, у којој се између осталог наводи да су увидом у модул установили да постоје одређене девијације у погледу додјелјивања инвентурних бројева и начина уноса сталних средстава на одређеним категоријама истих, што ће захтијевати одређене корекције (један инвентурни број – једно средство), као и да су све институције дужне да у циљу реалног исказивања билансних позиција изврше унос свих сталних средстава чији су власници. С обзиром на то да је инструкција донесена крајем године ефекти исте ће се сагледати у наредном периоду.

Поново препоручујемо Министарству да дефинише јединствене политике заглавања, односно управљања средствима користећи све могућности успостављеног модула у циљу ефикасног и рационалног управљања дуготрајном имовином на нивоу институција БиХ.

Активна краткорочна разграничења у Збирном билансу стања су исказана у износу од 3.592.362 КМ, што је више за 1.229.381 КМ (или 52%) у односу на претходну годину. Односе се на разграничене приходе (931.245 КМ), разграничене расходе (2.624.795 КМ) и остала разграничења (36.323 КМ).

Разграничени приходи се највећим дијелом односе на разграничене курсне разлике (692.571 КМ), разграничени приход по основу наплаћених конзуларних такси у ДКП-има, и путних исправа у ДКП-има (89.154 КМ), остали разграничени приходи (261.293 КМ).

У оквиру бруто биланса на шифри Трезор исказано је стање у износу од 411.315 КМ (разграничене курсне разлике 152.666 КМ и остали разграничени приходи 258.649 КМ).

За разграничене приходе на шифри Трезор нису сачињена објашњења на што се исти односе.

Разграничени расходи (2.624.795 КМ): Износ од 958.971 КМ односе на разграничене курсне разлике евидентирание на шифри Трезор на којима није било промета у 2016. години. У оквиру исте групе конта остали разграничени расходи исказано је стање од 1.053.001 КМ, те на позицији унапријед плаћена најамнина 612.823 КМ.

Курсне разлике: Подсјећамо да се трансферисање средстава за финансирање ДКП мреже обавља преко рачуна Министарства отвореног у Мунцхену. Буџетска средства се

одобравају у фиксном износу у КМ, а финансирање ДКП мреже обавља у валутама земље пријема те се јавља потреба обрачуна курсних разлика. Уочили смо слабости код евидентирања курсних разлика.

Ревизијом је поново констатовано да се питању курсних разлика не приступа са довољно пажње већ дуже времена.

Неопходно је да Министарство у сарадњи с Министарством иностраних послова БиХ с дужном пажњом приступи рјешавању евидентирања курсних разлика у складу са општеприхваћеним рачуноводственим начелима.

- **Пасива**

Краткорочне текуће обавезе: У Збирном билансу стања у оквиру ове групе конта исказано је стање у износу од 35.582.116 КМ, од чега су краткорочне текуће обавезе према правним лицима (34.329.207 КМ), краткорочне обавезе према физичким лицима (1.003.320 КМ) и остале краткорочне обавезе (249.589 КМ).

Ревизијом појединачних извјештаја констатоване су одређене слабости и недостаци код обавеза према правним лицима/добављачима које се огледају у неусаглашеном стању исказаних обавеза између институција и добављача (нпр. Министарство одбране БиХ гдје за примљене конфирмације укупна неслагања са салдима у Главној књизи износе 345.102 КМ), те слабости уочене код пописа обавеза у институцијама БиХ који је у начелу извршен само преписивањем стања по контима из Главне књиге без упоређивања истог са стварним стањем те испитивањем оправданости исказаних салда на појединим контима.

Краткорочне текуће обавезе према запосленима: У збирном билансу стања у оквиру ове групе конта исказано је стање у износу од 52.816.912 КМ које се односи на плате и накнаде запослених из децембра 2016. године и порезе и доприносе на плате и накнаде које су измирене у јануару 2017. године. Ревизијом је констатовано да постоје одређена одступања стања на контима обавеза према запосленима у односу на документацију на основу које се врши евидентирање истих (нпр. Гранична полиција БиХ и Министарство одбране БиХ). На примјер, у Граничној полицији БиХ евидентирано је стање обавеза из 2002. године (393.226 КМ) које још увијек рашчишћено.

Препоручујемо Министарству да у сарадњи с наведеним институцијама утврди разлоге наведеног одступања и изврши потребна књижења у Главној књизи у циљу исказивања стварног стања обавеза по овом основу.

Пасивна краткорочна разграничења: У Збирном билансу стања у оквиру ове групе конта исказано је стање у износу од 27.340.739 КМ, што је мање за 1.304.960 КМ (или 5%) у односу на претходну годину. Односе се на разграничене приходе (12.032.178 КМ), разграничене расходе (13.630.295 КМ) и остала разграничења (1.678.266 КМ). Краткорочна разграничења у оквиру бруто биланса са шифром Трезора су исказана у износу од 11.169.026 КМ.

Разграничени приходи: Исказана стања разграничених прихода се односе највећим дијелом на примљене донације будућег периода за правосудне институције (7.824.981 КМ), разграничене курсне разлике (1.193.975 КМ), разграничене остале приходе (657.727 КМ) и друго.

Констатовали смо да, као и у ранијем периоду, Министарство сачињава врло кратка и уопштена образложења билансних позиција, а посебице позиција са значајним стањем евидентираним у оквиру бруто биланса са шифром Трезора (посебице група конта 19 и 39).

Разграничени расходи: Краткорочна разграничења се односе највећим дијелом на уговорене капиталне набавке код институција БиХ, а које су реализоване или ће бити реализоване у 2017. години. Код појединих институција уочено је евидентирање и текућих издатака супротно важећем упутству за евидентирање ових обавеза у ИСФУ систем. На примјер, набавка униформе у Министарству правде (119.356 КМ).

Дугорочне обавезе и разграничења: У пасиви Збирног биланса стања на позицији дугорочне обавезе и разграничења је исказан износ од 36.769.604 КМ³⁸. Исказано стање се односи на ангажовани дио кредита Развојне банке Савјета Европе (СЕВ) за изградњу државног затвора (17.211.304 КМ) и средства макрофинансијске помоћи ЕУ реализоване за потребе институција БиХ (19.558.390 КМ). Кредити нису доспјели за отплату главнице, па је стање обавеза непромијењено у односу на 31.12.2015. године. У току 2016. године је плаћена камата у износу од 684.605 КМ, која је исказана кроз расходе буџетских корисника у износу од 294.313 КМ (Јединица за имплементацију Пројекта изградње Завода за извршење казних санкција, притвора и других мјера БиХ) и на директним трансферима (390.292 КМ).

Извори средстава: У Збирном билансу стања на позицији извори средстава (класа 5) исказано је стање у укупном износу од 1.158.774.456 КМ, што је више за 23.678.552 КМ (или 2%) у односу на стање исте позиције 2015. године.

Исказано стање се односи на изворе сталних средстава (1.109.044.633 КМ), нераспоређени вишак прихода над расходима (30.810.934 КМ), остали извори средстава на шифри Трезор (18.429.779 КМ), чији салдо се преноси већ више година, те средства позајмице ВСТВ-у (489.000 КМ).

У циљу реализовања препоруке ревизије у погледу корективних књижења у оквиру групе конта 51, Министарство је почетком децембра 2016. године припремило Инструкцију о евидентирању и корекцији књижења на конту 511122³⁹ (распоред вишка прихода).

Обављеном ревизијом констатовали смо да у Високом судском и тужилачком савјету БиХ постоји дужи низ година проблем поврата позајмице која је евидентирана на конту 521116 шифра Трезора у износу од 489.000 КМ. Иако је Савкет министара БиХ својим закључком обавезао све релевантне институције (Правобранилаштво БиХ, Министарство правде БиХ и Министарство финансија и трезора БиХ) да синхронизовано са Високим судским и тужилачким савјетом БиХ приступе рјешавању предметне проблематике исто још није реализовано.

Потребно је наставити с активностима на успостављању одговарајућих контрола код евидентирања и кориговања књижења на конту 511122 у циљу поузданог финансијског извјештавања.

Такође, препоручујемо да се обрати посебна пажња на реализовање Закључка Савјета министара БиХ о поврату позајмице евидентирание на шифри Трезора у износу од 489.000 КМ.

13.1. Статус државне имовине

Питање статуса државне имовине није ријешено, што има значајног утјецаја на начин евидентирања, располагања и управљања истом. Када су у питању законски прописи који регулишу статус државне имовине, стање је остало исто као и ранијих година, односно није донесен пропис који би дефинитивно уредио ово питање. Још увијек су присутни проблеми везани за непостојање одговарајућих законских и подзаконских рјешења што представља и својеврсно политичко питање.

³⁸Износ се односи на државне институције – буџетске кориснике чије обавезе по кредитима се сервисирају из буџета. У дијелу Извјештаја о извршењу буџета за 2016. годину, који се односи на сервисирање спољњег дуга као државне институције, се наводе и институције које се не финансирају из буџета и самостално сервисирају обавезе по кредитима.

³⁹ Број:08-16-1-10-10129-1/16 од 03.12.2016. године

Систематско рјешавање питања располагања имовином на нивоу БиХ је један од сегмената дугогодишње проблематике државне имовине. Неријешено питање државне имовине утјече на многобројне проблеме и ризике који се, између осталог, рефлектују и на реално исказивање билансних позиција, квалитетно обављање пописа, располагање и управљање имовином, итд. Такође, с обзиром на то да није ријешено питање располагања војном имовином, које је један од сегмената опште проблематике државне имовине, исто представља ризик за ефикасно и транспарентно управљање јавним средствима, те сметњу при реализацији програмских циљева Министарства одбране. Непреузимање неперспективне непокретне и покретне имовине од стране осталих надлежних институција захтијева ангажовање додатних ресурса Министарства одбране на осигурању ове имовине. Наиме, неријешен статус имовине, осим проблема ангажовања средстава за одржавање и осигуравање исте, представља и проблем са аспекта књиговодствених евиденција и вршења пописа за Министарство одбране, а што све заједно представља ризик за евентуалне злоупотребе и несавјестан однос при располагању имовином.

Заступнички дом Парламентарне скупштине БиХ је 03.02.2016. године усвојио закључак којим се тражи од Савјета министара да настави активности на изради закона о кориштењу и управљању државном имовином и упути га у процедуру најкасније до краја 2016. године. Савјет министара је на 44. сједници одржаној 17.02.2016. године за реализацију закључка усвојеног поводом расправе о Приједлогу закона о кориштењу и управљању имовином у државном власништву Босне и Херцеговине, задужио Министарство, а исто се изјаснило да није надлежно за израду предметног закона, већ је обавеза у искључивој надлежности Комисије за државну имовину. По презентованим информацијама није било значајнијих активности на рјешавању наведеног питања.

Поново препоручујемо да надлежне институције убрзају процес рјешавања питања државне имовине с конкретним приједлозима, а након коначног рјешавања питања предузму даље активности на укњижењу, управљању и коначном евидентирању исте у пословним књигама титулара.

13.2. Попис средстава и извора средстава

Попис (инвентура) је један од неопходних и поузданих начина провјере у књиговодству исказаних стања имовине и обавеза. Пописом средстава и обавеза се утврђује стварно стање позиција средстава и обавеза и то утврђено стање служи за усклађивање стања израженог у пословним књигама с тим стварним стањем. Поред контролне, односно корективне функције, попис омогућава да се на основу добијених резултата изврши оцјена и анализа постојећег стања и предложи активности којима се постиже већа ефикасност у кориштењу ангажованих средстава⁴⁰.

Дакле, један од основних циљева пописа средстава и извора јесте утврђивање стварног стања имовине и обавеза, те да се исказана књиговодствена стања у пословним књигама сведу на стварна стања утврђена пописом.

Попис код институција: На основу проведених ревизорских процедура још увијек се не може констатовати да је исти на нивоу институција БиХ у потпуности извршен у складу са релевантним прописима о вршењу пописа и сврхом пописа. Иако Правилник о рачуноводству с рачуноводственим политикама процедурама за

⁴⁰ Упутство о вршењу пописа имовине и обавеза буџетских корисника/институција БиХ на 31.12. текуће године, број: 01-Ст4-50-6438/04 од 08.12.2004. године.

кориснике буџета институција БиХ⁴¹ дефинише ову област, поново је у појединачним ревизорским извјештајима за 2016. годину идентификован значајан број слабости који има утјецаја на тачност исказивања билансних позиција. С обзиром на природу проблема пописа, могу се сврстати у двије групе и то: системски (законски) проблеми који су везани за непостојање основних и одговарајућих законских и подзаконских рјешења, односно нерјешавање статуса државне имовине и проблеми техничке природе идентификоване у појединачним извјештајима институција, а односе се на неадекватну припрему и планирање пописа, несистематичан приступ попису средстава и извора средстава (обавеза и потраживања) гдје се у појединим случајевима исти врши без детаљнијег објашњења и разјашњење застарјелих обавеза и потраживања и даљих поступања с истим, неадекватно рјешавање поступка расходовања средстава, дефинисање права и обавеза када се средства уступају на кориштење, неажурне пописне листе, попис туђих средстава, свођење књиговодственог стања на стварно стање, итд. У наведеној проблематици узимајући у обзир уочене недостатке, предњаче Министарство одбране БиХ, Министарство иностраних послова БиХ, Дирекција за координацију полицијских тијела, итд. *За ефикасно и ефективно провођење свих пописних активности, прије свега потребно је ажурно књиговодство и квалитетне припремне активности и ефикасно управљање материјалним средствима.*

Такође, мишљења смо да би Министарство у сарадњи с институцијама требало у складу са исказаним потребама радити на унапређењу кориштења и функционисања успостављених модула (сталних средстава, залихе, потраживања, итд.), како би се у будућем периоду избјегли технички проблеми и обезбиједило ефикасно провођење овог процеса.

Попис код Министарства “шифра Трезор“: Попис новчаних средстава која су у оквиру надлежности Министарства по питању управљања тим средствима (средства која се налазе на Јединственом рачуну трезора односно евидентирана у Главној књизи), извршен је на начин да је вршено упоређивање стања на рачунима на 31.12.2016. године увидом у посљедње изводе достављене од стране банака и стања у Главној књизи на наведени датум. Уколико на неким рачунима није било промјена у току године уз попис је приложена копија задњег извода или је сачињен списак рачуна са датумом задње промјене.

Министарство није обезбиједило конфирмације банака за поједина стања новчаних средстава исказана у Главној књизи трезора, а средства дугорочних улога нису обухваћена пописом, што би свакако требало извршити, уз обезбјеђење документације с одговарајућим образложењем.

Ревизијом је утврђено, изузев пописа новчаних средстава, да пописом поново нису обухваћене билансне позиције које се односе на шифру Трезор БиХ (стална средства, потраживања и обавезе).

Поново препоручујемо да се попису средстава и извора средстава приступи плански и детаљно, што подразумева комплетну припрему свих фаза пописа и праћење реализације процеса пописа као и финалних књижења свођења књиговодственог стања на стварно стање утврђено пописом.

⁴¹ Број: 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02. 2015. године

Такође, поново препоручујемо да се пописом обухвате и позиције биланса стања (стална средства, потраживања, обавезе и др.) које су књижене у Главној књизи под шифром Трезор.

14. Извјештај о новчаним токовима

Циљ састављања Извјештаја о новчаним токовима је презентовање на који начин институције БиХ долазе до готовине и еквивалената готовине и на који начин их користе. Извјештај о финансијским токовима је саставило Министарство на основу података у Главној књизи.

Извјештај о новчаним токовима приказан је у прилогу Извјештаја.

15. Информациони систем

Ревизионим поступцима извршен је увид у функционисање информационог система Министарства. Како се финансијско пословање свих буџетских корисника обавља путем информационог система финансијског управљања (ИСФУ) и система за централизовану обрачун и исплату плата (ЦОИП), може се закључити да постоји висок ризик у погледу функционалности информационог система.

Информациони систем финансијског управљања (ИСФУ) се тренутно састоји од седам модула: Главна књига, Набавке, Обавезе према добављачима (АП), Управљање готовином, Потраживања, Стална средства и Залихе. Сви наведени модули тренутно су интегрисани с Главном књигом трезора.

Надоградњом ИСФУ-а је урађена замјена контног плана, побољшање процеса планирања буџета и имплементација помоћне књиге потраживања. Наведена надоградња обухватала је и систем извјештавања, док није рађено на унапређењу интерфејса према банкама (ЕФТ плаћања, приходи, банковни изводи), будући да не постоји комплетна законска регулатива која би омогућила такве функционалности. Модул за праћење залиха је функционалан и у употреби. У сарадњи с Министарством одбране БиХ још увијек се врше прилагођавања како би модул у потпуности задовољио потребе корисника. Иако корисници покрећу одређен број извјештаја, постоји много извјештаја који се не користе, а који би потенцијално могли бити од користи. Будући да је модул функционалан, створени су предуслови те су проведене консултације с одређеним институцијама везане за примјену овог модула и за њихове потребе.

Информациони систем за управљање буџетом (BPMIS) у протеклом периоду није повезан с ИСФУ системом.

Сви корисници су повезани на ИСФУ путем SDH мреже, изузев два корисника за које тренутачно не постоје технички предуслови за повезивање. За све кориснике који су повезани на информациони систем трезора проведена је одговарајућа обука особља за рад на ИСФУ и ЦОИП системима. Само двије институције које су повезане на систем не врше самосталан унос података јер тренутно немају расположивих кадрова за овај процес.

Резервни бацкуп медији за ИСФУ и ЦОИП системе у континуитету се креирају и чувају у адекватно обезбијеђеном простору изван зграде Министарства, у складу с Процедуром за бацкуп система. Извршена је процјена потребних средстава за имплементацију резервне (Disaster Recovery) локације те су иста обезбијеђена у форми вишегодишњег пројекта у периоду 2017 – 2019. година.

Министарство је имплементирало Oracle Internet Expenses modul за управљање благајничким пословањем и набавило 1.000 лиценци, што омогућава покретање 1.000 радних налога. Модул се почео користити за потребе Министарства као пилот-пројекат. Министарство је урадило анализу исплативости имплементације овог модула за све институције, које би се овисно о моделу лиценцирања кретало између 500.000 и 700.000 КМ. Као економичније рјешење разматра се постојећи модул AP који би уз прилагодбе омогућио главне функционалности за управљање благајничким пословањем.

Иако је постигнут напредак у погледу функционисања ИСФУ-а, свакако је систем могуће и даље развијати и унапређивати. Наводимо неке од могућности даљег унапређења, које би се могле реализовати на ИСФУ-у и то: проширење ИСФУ-а с одговарајућим рјешењем за управљање благајничким пословањем, увезивање ИСФУ-а с BPMIS софтвером за праћење реализације буџета, имплементација резервне локације и сл.

Започети пројекти имплементације или надоградње информационих система се не завршавају у складу са плановима, што може изазвати неефикасно пословање. Прије почетка имплементација пројекта, набављају се и плаћају све софтверске лиценце, а њихово даље одржавање се плаћа периодично сваке године. У ситуацијама гдје пројекти трају више година, подршка за све набављене лиценце се плаћа на годишњем нивоу, чиме се беспотребно гомилају трошкови за услуге одржавања софтвера. Све софтверске лиценце се не користе у периоду имплементације пројекта.

Велика је овисност одржавања постојећег апликативног софтвера у државној управи, с обзиром на то да одржавање већине софтвера овиси о само једном локалном добављачу. За одржавање наведених система се проводе процедуре јавне набавке, у којима најчешће учествује само један понуђач. Институција, у таквим ситуацијама, и поред провођења процедуре јавних набавки не може утјецати на добивање повољније цијене услуга. Истовремено, институције најчешће нису власници изворног кода апликација, нити је уговорима предвиђено преузимање истог у случају да добављачи који су власници изворног кода из било којег разлога престану вршити услугу даљег одржавања и администрације апликативног софтвера. Наведено представља одређен ризик с аспекта функционалности и одрживости апликација.

Сагледавањем постојећег стања, а имајући у виду нереализоване препоруке из претходних извјештаја, у циљу смањења ризика и омогућавања континуитета пословања те даљег унапређења, дајемо сљедеће препоруке:

- **креирати план даљег развоја информационог система и план безбједности информационог система, те размотрити реализацију**

интерфејса који омогућује аутоматски унос фактуре из система ЦОИП у ИСФУ систем;

- *проводити конзултације с Министарством одбране БиХ у циљу ефикасног кориштења модула залиха. Такође, проводити конзултације и друге активности с циљем употребе модула од стране других институција;*
- *имплементирати интерфејс за размјену података BPMIS с ИСФУ;*
- *по стицању техничких предуслова, повезати преостале институције на информациони систем трезора путем SDH мреже;*
- *наставити активности с циљем имплементације резервне локације;*
- *у складу са анализом, започети имплементацију најекономичнијег рјешења за управљање благајничким пословањем. Поред наведеног, сматрамо да анализе исплативости требају претходити имплементацији нових система;*
- *користити Oracle Internet Expenses modul и набављене лиценце до реализације економичнијег рјешења за управљање благајничким пословањем у институцијама БиХ;*
- *анализирати потребе за даљим унапређењем ИСФУ-а и дати приједлоге за унапређење;*
- *анализирати стварне потребе за лиценцама прије почетка имплементације пројеката, адекватно писати пројектне задатке и набављати минималан број лиценци за период имплементације система; у ситуацијама гдје је то могуће, након имплементације система, вршити набавку укупног броја лиценци и започети кориштење и одржавање истих у тренутку када се нови пројекат, односно информациони систем пушта у рад. Овај модел би требало примијенити, гдје год је могуће, при имплементацији свих пројеката у циљу смањења трошкова;*
- *у анализама које претходе имплементацији нових пројеката потребно је укључити и аспекте будућег одржавања система како би се смањила овисност о само једном добављачу, те обезбиједила адекватна подршка и континуитет пословања;*
- *у континуитету наставити активности на провођењу мјера за унапређење система (набавком резервних сервера, виртуелизацијом система, имплементацијом удаљене резервне локације) и тиме смањити могућност прекида пословних активности и заштитити пословне процесе од ефеката већих грешака или катастрофа информационог система и обезбиједити правовремени наставак пословања.*

Централизовани обрачун и исплата плата (ЦОИП): Информациони систем за централизовани обрачун и исплату плата (ЦОИП) је побољшан у неким сегментима обраде, али сматрамо да би постојећи ЦОИП требало још унаприједити. У протеклом периоду није било значајнијих захтјева од стране корисника за имплементацијом одређених софтверских измјена или побољшања постојећег система па исте нису ни вршене. Склопљен је нови уговор за подршку ЦОИП систему.

Процедура набавке и имплементације новог система за обрачун и исплату плата за Министарство одбране БиХ окончана је раније. Предвиђено је да систем поред евиденције плата врши и кадровску евиденцију. Нови систем је замишљен као саставни дио ИСФУ-а, чиме ће бити унапријеђена размјена података новог система плата с ИСФУ-ом (не мора се креирати додатни интерфејс за размјену података као што је сада случај). Имплементација новог система реализована је средином 2017. године, када је систем стављен у употребу са уговореном подршком годину дана. Уколико би се нови систем показао квалитетним, могао би се у будућности прилагодити да буде јединствен систем за централизован обрачун и исплату плата за све буџетске кориснике.

С тим у вези, Министарство треба сачинити анализу исплативости и могућности да се нови систем за обрачун плата за Оружане снаге БиХ искористи као јединствен систем обрачуна плата за институције БиХ, у циљу успоставе ефикаснијег система.

Систем за управљање документима: Уочено је да институције најчешће користе OWIS систем за управљање документима. Генерални секретаријат Савјета министара има уговор о одржавању OWIS система који покрива 11 државних институција које користе заједничку платформу за управљање документима.

Поред наведеног, низ институција не користи заједничку платформу за управљање документима, него су OWIS систем набавили и имплементирали у оквиру институције. У тим случајевима закључени су уговори о одржавању истог OWIS система за сваку институцију која располаже засебним рјешењем. Ово резултује великим бројем уговора о одржавању истог OWIS система, што није најекономичније рјешење за државне институције.

Потребно је анализирати трошкове одржавања за све институције по овом основу, те предложити модел којим би успоставили ефикасније и економичније одржавање система за управљање документима.

16. Коментари

Министарство је у остављеном року доставило коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2016. годину. У коментарима су наведена неслагања с начином третирања проблематике статуса државне имовине, пописа средстава и извора средстава, ангажовања лица путем уговора о дјелу и привременим и повременим пословима, сталних средстава која се воде на “шифри Трезор”, рокова објаве финансијских извјештаја и прихода и примитака. Наведене коментаре нисмо могли прихватити јер нису дата адекватна образложења и због чињенице да наведена питања утјечу на Збирни биланс стања, иако иста нису искључива одговорност Министарства већ и Савјета министара и осталих институција БиХ.

Дио коментара везано за попис на контима поравнања, исказивање вриједности залиха и њихове исправке вриједности у обрасцу Биланса стања, рокове измјене и допуне Закона о финансирању институција БиХ и текућу резерву буџета смо прихватили и у том смислу кориговали текст Извјештаја о ревизији.

Кроз остале коментаре, Министарство је потврдило наше налазе и препоруке.

Детаљно објашњење коментара који нису прихваћени и коментара који су прихваћени дато је у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији, које је достављено руководству Министарства уз коначни Извјештај о ревизији за 2016. годину.

**Вођа тима за
финансијску ревизију**

Наташа Авдаловић, виши
ревизор, с.р.

**Руководилац Одјељења за
финансијску ревизију**

Муневера Бафтић, виши
ревизор, с.р.

**Руководилац Одјељења за
развој, методологију
и контролу квалитета**

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

- Биланс стања на дан 31.12.2016. године – збирни образац
- Преглед прихода, примитака и финансирања за 2016. годину – збирни образац
- Преглед расхода и издатака по економским категоријама за 2016.годину– збирни образац
- Извјештај о новчаним токовима за период 01.01-31.12.2016. године
- Изјава о одговорностима руководства

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ОБРАЗАЦ БС

Институције Босне и Херцеговине

ЗБИРНИ ОБРАЗАЦ

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2016. године

Р. бр.	Број конта	ПОЗИЦИЈА	У обрачунском периоду текуће године	У истом обрачунском периоду претходне године	Постотак (4/5 x 100)
1	2	3	4	5	6
1		1. АКТИВА			
2	100000+ 200000	А. Готовина, краткорочна потраживања, разграничења и залихе (3 до 10)	568.839.204	541.460.460	105
3	110000	Новчана средства и племенити метали	490.800.444	398.437.944	123
4	120000	Вриједносни папири	0	0	
5	130000	Краткорочна потраживања	12.484.961	18.237.589	68
6	140000	Краткорочни пласмани	61.843.612	122.213.536	51
7	160000	Финансијски и обрачунски односи с другим повезаним јединицама	117.825	208.410	57
8	210000	Залихе материјала и робе	0	0	
9	220000	Залиха ситног инвентара	0	0	
10	190000	Краткорочна разграничења	3.592.362	2.362.981	152
11	000000	Б. Стална средства (14+17+20+21)	744.676.243	750.495.960	99
12	011000	Стална средства	1.165.162.537	1.115.583.361	104
13	011900	Исправка вриједности	438.924.005	383.553.728	114
14	011-0119	Неотписана вриједност сталних средстава (12-13)	726.238.532	732.029.633	99
15	020000	Дугорочни пласмани	18.430.101	18.458.717	100
16	029000	Исправка вриједности дугорочних пласмана	0	0	
17	020-029	Неотписана вриједност дугорочних пласмана (15-16)	18.430.101	18.458.717	100
18	031000	Вриједносни папири	7.610	7.610	100
19	031900	Исправка вриједности вриједносних папира	0	0	
20	031-0319	Неотписана вриједност вриједносних папира (18-19)	7.610	7.610	100
21	091000	Дугорочна разграничења	0	0	
22		УКУПНА АКТИВА (2+11)=42	1.313.515.447	1.291.956.420	102

Р.бр.	Број конта	ПОЗИЦИЈА	У обрачунском периоду текуће године	У истом обрачунском периоду претходне године	Постотак (4/5 x 100)
1	2	3	4	5	6
23		2. ПАСИВА			
24	300000	А. Краткорочне обавезе и разграничења (25 до 30)	117.971.387	120.090.912	98
25	310000	Краткорочне текуће обавезе	35.582.116	36.039.991	99
26	320000	Обавезе по основу вриједносних папира	160	176	91
27	330000	Краткорочни кредити и зајмови	0	0	
28	340000	Обавезе према радницима	52.816.912	53.635.128	98
29	360000	Финансијски и обрачунски односи с другим повезаним јединицама	2.231.460	1.769.918	126
30	390000	Краткорочна разграничења	27.340.739	28.645.699	95
31	400000	Б. Дугорочне обавезе и разграничења (32 до 34)	36.769.604	36.769.604	
32	410000	Дугорочни кредити и зајмови	36.769.604	36.769.604	
33	420000	Остале дугорочне обавезе	0	0	
34	490000	Дугорочна разграничења	0	0	
35	500000	Ц. Извори средстава (36+37+38+39+40-41)	1.158.774.456	1.135.095.904	102
36	510000	Извори средстава	1.109.044.633	1.050.730.857	106
37	520000	Остали извори средстава	18.918.779	18.918.779	100
38	530000	Извори средстава резерва	110	110	100
39	580000	Ревалоризациони ефекти	0	0	
40	590000	Нераспоређени вишак прихода над расходима	30.810.934	65.446.158	47
41	590000	Нераспоређени вишак расхода над приходима	0	0	
42		УКУПНА ПАСИВА (24+31+35)=22	1.313.515.447	1.291.956.420	102

МИНИСТАР
Вјекослав Беванда

ПРЕГЛЕД ПРИХОДА, ПРИМИТАКА И ФИНАНСИРАЊА
ЗА 2016. ГОДИНУ

Р.б.	ОПИС	Екон. код	Буџет за 2016	Измјене и допуне (ребаланс, намјенска средства и др.)	Кориговани Буџет за 2016	Остварени кумулативни износ у 2016	Остварени кумулативни износ у 2015	Разлика (7-6)	Постотак 7/6 x 100	Постотак 7/8 x 100
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7	8	9	10	11
A	ПРИХОДИ И ПОДРШКЕ ЗА ФИНАНСИРАЊЕ ИНСТИТУЦИЈА БиХ									
I	ПОРЕЗНИ ПРИХОДИ	7100	750.000.000	0	750.000.000	750.000.000	750.000.000	0	100	100
	Приходи с ЈР УНО за финансирање институција БиХ		750.000.000	0	750.000.000	750.000.000	750.000.000	0	100	100
II	НЕПОРЕЗНИ ПРИХОДИ	7200	148.502.000	0	148.502.000	166.998.446	187.302.008	18.496.446	112	89
	1. Приходи од административних такси	7221	14.205.000	0	14.205.000	17.643.968	15.650.615	3.438.968	124	113
	1.1. Тарифни ставови 10-22 Министарство комуникација и транспорта		1.445.000	0	1.445.000	1.526.745	1.396.451	81.745	106	109
	1.2. Таксе у ДКП мрежи Тарифе 29-39		7.398.000	0	7.398.000	9.790.548	8.153.082	2.392.548	132	120
	1.3. Приходи од захтјева за престанак држављанства-тар.став 25		2.024.000	0	2.024.000	2.558.761	2.122.954	534.761	126	121
	1.4. Приходи од одобрења привременог и сталног боравка странца		1.447.000	0	1.447.000	1.311.446	1.402.617	-135.554	91	93
	1.5. Остале таксе		1.891.000	0	1.891.000	2.456.468	2.575.511	565.468	130	95
	2. Приходи од судских такси	7223	402.000	0	402.000	286.506	310.507	-115.494	71	92
	3. Приходи од посебних накнада и такси	7225	46.469.000	0	46.469.000	53.707.152	52.358.876	7.238.152	116	103
	3.1. Накнаде од дозвола за емитовање Регулаторне агенције за комуникације БиХ		6.785.000	0	6.785.000	11.243.231	11.412.043	4.458.231	166	99
	3.2. Накнаде за кориштење радиофреквентног спектра		14.500.000	0	14.500.000	14.748.543	15.262.423	248.543	102	97
	3.3. Накнаде порезних и контролних маркица УНО		3.300.000	0	3.300.000	2.764.337	2.905.772	-535.663	84	95
	3.4. Накнаде Агенције за лијекове и медицинска средства БиХ		8.515.000	0	8.515.000	9.432.798	7.997.329	917.798	111	118
	3.5. Ветеринарско-здравствене свјedoцбе и прегледи на граничним пријелазима		6.710.000	0	6.710.000	7.132.955	7.195.200	422.955	106	99
	3.6. Накнада за прелете преко БиХ		1.380.000	0	1.380.000	2.988.317	2.311.054	1.608.317	217	129

3.7. Остале накнаде		5.279.000	0	5.279.000	5.396.971	5.275.055	117.971	102	102
4. Приходи од прстојби у поступку индиректног опорезивања	7228	21.795.000	0	21.795.000	24.737.257	23.539.558	2.942.257	113	105
5. Приходи од личних и путних докумената и регистрације возила у БиХ	7229	32.232.000	0	32.232.000	34.938.044	40.688.205	2.706.044	108	86
5.1. Приходи од личних и путних докумената		28.862.000	0	28.862.000	32.760.855	37.280.964	3.898.855	114	88
5.2. Регистрација возила у БиХ		3.370.000	0	3.370.000	2.177.189	3.407.241	-1.192.811	65	64
6. Приходи од финансијских јавних институција и нефинансијских јавних предузећа	7211	18.700.000	0	18.700.000	19.344.278	39.425.066	644.278	103	49
6.1. Приходи од финансијских јавних институција-Централне банке БиХ		18.000.000	0	18.000.000	18.826.744	21.246.409	826.744	105	89
6.2. Приходи од нефинансијских јавних предузећа - (УМТС)		0	0	0	0	17.602.470	0		0
6.3. Приходи од имовине		700.000	0	700.000	517.534	576.187	-182.466	74	90
7. Приходи од камата и курсних разлика		988.000	0	988.000	678.028	1.351.160	-309.972	69	50
7.1. Приходи од камата	7212	788.000	0	788.000	612.230	1.260.131	-175.770	78	49
7.2. Приходи од курсних разлика	7215	200.000	0	200.000	65.798	91.029	-134.202	33	72
8. Приходи од новчаних казни	7231	5.120.000	0	5.120.000	6.231.154	4.243.173	1.111.154	122	147
9. Властити приходи	7226	6.961.000	0	6.961.000	7.278.687	6.802.000	317.687	105	107
9.1. Приходи Службе за заједничке послове институција БиХ		2.500.000	0	2.500.000	1.681.794	1.762.386	-818.206	67	95
9.2. Приходи Института за стандардизацију БиХ		220.000	0	220.000	233.743	228.076	13.743	106	102
9.3. Приходи Института за мјеритељство БиХ		350.000	0	350.000	492.560	326.592	142.560	141	151
9.4. Приходи Института за интелектуално власништво БиХ		3.510.000	0	3.510.000	4.461.386	4.107.731	951.386	127	109
9.5. Приходи Института за акредитовање БиХ		381.000	0	381.000	409.063	377.015	28.063	107	109
9.6. Остали властити приходи		0	0	0	141	200	141		71
10. Остали приходи	7227	1.630.000	0	1.630.000	2.153.372	2.932.848	523.372	132	73
III ТЕКУЋЕ ПОДРШКЕ ИЗ ИНОСТРАНСТВА	7310	575.000	0	575.000	16.581.912	26.307.588	16.006.912	2.884	63
1. Донације Високом судском и тужилачком савјету		0	0	0	3.720.354	7.205.346	3.720.354		52
2. Донација Министарству иностраних послова		575.000	0	575.000	798.388	655.499	223.388	139	122
3. Донације за изградњу државног затвора		0	0	0	7.568.918	8.897.140	7.568.918		85
4. Донације Фонду за реформу јавне управе		0	0	0	854.263	3.915.743	854.263		22
5. Донација Тужилаштву БиХ		0	0	0	0	998.870	0		0
6. Донације Дирекцији за европске интеграције БиХ		0	0	0	406.893	745.657	406.893		55
7. Донација Меморијалном центру Сребреница		0	0	0	140.663	535.195	140.663		26
8. Донација Канцеларији за ветеринство БиХ		0	0	0	551.517	0	551.517		

	9. Остале донације		0	0	0	2.540.916	3.354.138	2.540.916		76
IV	ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ	7320	430.000	0	430.000	1.077.001	1.883.794	647.001	250	57
	1. Трансфери од Федерације БиХ- Намјенска средства за финансирање рада Савјета за државну подршку		165.000	0	165.000	129.000	142.000	-36.000	78	91
	2. Трансфери од Републике Српске- Намјенска средства за финансирање рада Савјета за државну подршку		165.000	0	165.000	40.000	40.000	-125.000	24	100
	3. Трансфер Дистрикта Брчко за Агенцију за статистику БиХ		100.000	0	100.000	238.540	100.000	138.540	239	239
	4. Трансфер Федерације БиХ за финансирање Фискалног савјета БиХ		0	0	0	26.307	60.000	26.307		44
	5. Трансфер Републике Српске за финансирање Фискалног савјета БиХ		0	0	0	21.769	48.291	21.769		45
	6. Остали трансфери - донације других нивоа власти		0	0	0	621.385	1.493.503	621.385		42
V	ТЕКУЋЕ ПОДРШКЕ У ЗЕМЉИ	7330	0	0	0	0	50.000	0		
	УКУПНО ПРИХОДИ А (I-IV)		899.507.000	0	899.507.000	934.657.359	965.543.390	35.150.359	104	97
Б	ОСТАЛО ФИНАНСИРАЊЕ И ПРИМИЦИ									
VI	Пренесени вишак средстава из претходних година	51	48.995.000	0	48.995.000	48.995.000	41.222.000	0	100	119
VII	Примици од сукцесије	81	540.000	0	540.000	114.149	1.010.443	-425.851	0	11
VIII	Примици од продаје сталних средстава	81	958.000	0	958.000	1.239.416	985.261	281.416	129	126
	УКУПНО ФИНАНСИРАЊЕ И ПРИМИЦИ Б (V-VII)		50.493.000	0	50.493.000	50.348.565	43.217.704	-144.435	100	116
	УКУПНИ ПРИХОДИ, ФИНАНСИРАЊЕ И ПРИМИЦИ НА РАСПОЛАГАЊУ ИНСТИТУЦИЈАМА БИХ (А + Б)		950.000.000	0	950.000.000	985.005.924	1.008.761.094	35.005.924	104	98
Ц	ПРИХОДИ ЗА СЕРВИСИРАЊЕ СПОЉНЕГ ДУГА БиХ	7100								
	1. Федерација БиХ		497.715.840	0	497.715.840	465.374.400	375.325.000	-32.341.440	94	124
	2. Република Српска		264.364.501	0	264.364.501	251.238.400	199.128.500	-13.126.101	95	126
	3. Брчко Дистрикт БиХ		4.694.509	0	4.694.509	2.566.480	2.868.800	-2.128.029	55	89
	4. Државне институције		3.862.968	0	3.862.968	4.049.251	4.347.483	186.283	105	93
	5. Остали приходи		0	0	0	4.664.727	2.843.015	4.664.727		164
	УКУПНО Ц (1+2+3+4)		770.637.818	0	770.637.818	727.893.258	584.512.798	-42.744.560	94	125
	УКУПНИ ПРИХОДИ И ФИНАНСИРАЊЕ ЗА ИНСТИТУЦИЈЕ БиХ И СЕРВИСИРАЊЕ МЕЂУНАРОДНИХ ОБАВЕЗА БиХ (А + Б +Ц)*		1.720.637.818	0	1.720.637.818	1.712.214.577	1.592.589.277	-8.423.241	100	108

* Искључујући средства извршена Буџетом институција БиХ за отплату дуга државних институција (извршење 684.615 КМ у 2015. години и 684.605 КМ у 2016. години за камату по кредиту ЦЕБ-а за "Пројект изградње Државног затвора" и за Макрофинансијску помоћ ЕЦ), јер су иста исказана и на приходима институција БиХ и на приходима за сервисирање спољног дуга.

МИНИСТАР

Вјекослав Беванда

ОБРАЗАЦ 2

ЗБИРНИ
ОБРАЗАЦ

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Институције Босне и
ХерцеговинеПРЕГЛЕД РАСХОДА И ИЗДАТАКА ПО ЕКОНОМСКИМ КАТЕГОРИЈАМА
ЗА 2016. ГОДИНУ

Р. б.	ОПИС	Екон. код	Буџет за 2016	Измјене и допуне (преструкт., резерва, намјенска средства и др.)	Коригирани	Извршење	Извршење	Извршење	Извршење	Извршење	Остварени кумулативни износ за 2016	Остварени кумулативни износ за 2015	Разлика (6-7)	Пост отак 7/4 x 100	Пост отак 7/6 x 100	Постот ак 7/8 x 100
					буџет 2016	Фонд 10 2016	Фонд 20 2016	Фонд 30 2016	Фонд 40 2016	Фонд 50 2016						
1	2	3	4	5	6 (4+5)	7а	7б	7ц	7д	7е	7 (7а+...+7е)	8	9	10	11	12
1	ТЕКУЋИ ИЗДАЦИ	610000	842.729.000	37.871.294	880.600.294	780.601.310	6.686.015	8.989.266	0	0	796.276.591	789.802.367	84.323.704	94	90	101
1	Бруто плате и накнаде	611100	544.781.000	5.220.099	550.001.099	519.904.945	4.098.770	2.873.793	0	0	526.877.509	527.894.451	23.123.591	97	96	100
2	Накнаде трошкова запослених	611200	121.583.000	-1.116.494	120.466.506	115.233.108	331.211	392.647	0	0	115.956.967	110.939.857	4.509.539	95	96	105
3	Путни трошкови	613100	14.674.000	3.509.131	18.183.131	14.259.687	521.816	580.773	0	0	15.362.277	14.380.143	2.820.854	105	84	107
4	Издаци за телефонске и поштанске услуге	613200	8.749.000	458.186	9.207.186	7.420.872	119.340	23.713	0	0	7.563.925	7.125.834	1.643.261	86	82	106
5	Издаци за енергију и комуналне услуге	613300	18.674.000	-571.892	18.102.108	15.781.003	111.611	38.413	0	0	15.931.027	16.273.372	2.171.081	85	88	98
6	Набавка материјала	613400	43.345.000	-3.112.428	40.232.572	33.221.593	44.262	307.819	0	0	33.573.673	38.133.092	6.658.899	77	83	88
7	Издаци за услуге превоза и горива	613500	12.590.000	-21.637	12.568.363	9.613.078	63.174	33.223	0	0	9.709.475	6.948.336	2.858.889	77	77	140
8	Унајмљивање имовине и опреме	613600	18.339.000	1.014.175	19.353.175	17.281.196	449.904	901.120	0	0	18.632.220	19.146.732	720.954	102	96	97
9	Издаци за текуће одржавање	613700	21.061.000	-1.366.124	19.694.876	15.691.069	284.958	49.283	0	0	16.025.309	13.650.111	3.669.567	76	81	117
10	Издаци за осигурање и трошкове платног промета	613800	2.773.000	-101.421	2.671.579	1.914.259	48.430	4.113	0	0	1.966.802	1.974.798	704.778	71	74	100
11	Уговорене и друге посебне услуге	613900	36.160.000	33.959.698	70.119.698	30.280.500	612.540	3.784.368	0	0	34.677.407	33.335.642	35.442.291	96	49	104

II	КАПИТАЛНИ ИЗДАЦИ	821000	66.688.000	207.604.045	274.292.045	53.626.331	262.047	9.274.226	17.211.304	558.844	80.932.752	71.862.681	193.359.293	121	30	113
1	Набавка земљишта	821100	400.000	478.720	878.720	153.736	0	0	0	0	153.736	166.896	724.983	38	17	0
2	Набавка грађевина	821200	22.755.000	147.196.423	169.951.423	12.192.133	0	8.095.842	17.211.304	558.844	38.058.122	25.257.053	131.893.301	167	22	151
3	Набавка опреме	821300	25.763.000	35.366.603	61.129.603	26.802.341	250.807	418.813	0	0	27.471.961	24.683.158	33.657.642	107	45	111
4	Набавка осталих сталних средстава	821400	20.000	1.000	21.000	21.000	0	0	0	0	21.000	7.800	0	105	100	269
5	Набавка сталних средстава у облику права	821500	12.687.000	12.693.512	25.380.512	12.189.147	11.240	757.609	0	0	12.957.996	16.502.332	12.422.516	102	51	79
6	Реконструкција и инвестиционо одржавање	821600	5.063.000	11.867.788	16.930.788	2.267.975	0	1.962	0	0	2.269.937	5.245.442	14.660.851	45	13	43
III	ТЕКУЋИ ГРАНТОВИ И ТРАНСФЕРИ	614000	16.319.000	8.082.750	24.401.750	14.230.392	0	1.079.976	0	0	15.310.368	18.962.038	9.091.382	94	63	81
	Текући трансфери другим нивоима власти	614100	6.401.000	1.762.639	8.163.639	5.789.360	0	604.377	0	0	6.393.737	8.013.146	1.769.902	100	78	80
	Текући грантови појединцима	614200	2.000.000	6.242.880	8.242.880	753.152	0	289.869	0	0	1.043.021	2.286.106	7.199.859	52	13	46
	Текући грантови непрофитним организацијама	614300	7.265.000	27.114	7.292.114	7.035.471	0	136.114	0	0	7.171.585	7.349.729	120.529	99	98	98
	Трансфери у иностранство	614700	653.000	50.117	703.117	652.409	0	49.616	0	0	702.025	783.116	1.092	108	100	90
	Други текући трансфери	614800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	529.940	0	0	0	0
IV	КАПИТАЛНИ ГРАНТОВИ И ТРАНСФЕРИ	615000	1.954.000	5.300.134	7.254.134	1.666.775	0	1.155.021	0	0	2.821.796	5.020.841	4.432.338	144	39	56
	Капитални трансфери другим нивоима власти	615100	600.000	5.300.134	5.900.134	1.510.554	0	1.155.021	0	0	2.665.575	4.546.932	3.234.560	444	45	59
	Капитални грантови појединцима и непрофитним орг.	615200	1.354.000	0	1.354.000	156.222	0	0	0	0	156.222	473.908	1.197.778	12	12	33
V	ИЗДАЦИ ЗА ИНОСТРАНЕ КАМАТЕ	616200	572.000	0	572.000	294.313	0	0	0	0	294.313	294.313	277.687	51	51	100
	УКУПНО БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ		928.262.000	258.858.224	1.187.120.224	850.419.122	6.948.062	20.498.489	17.211.304	558.844	895.635.820	885.942.240	291.484.404	96	75	101
VI	Директни трансфери с ЈРТ-а		20.279.000	32.201.263	52.480.263	13.927.475	0	44.699	0	0	13.972.174	18.719.177	38.508.089	69	27	75
	Издаци за осигурање и трошкове платног промета	613800	700.000	-400.000	300.000	168.135	0	0	0	0	168.135	219.623	131.865	24	56	77
	Уговорене и друге посебне услуге	613900	321.000	72.394	393.394	233.395	0	44.699	0	0	278.095	368.809	115.299	87	71	75
	Текући трансфери другим нивоима власти	614100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1.344.202	0	0	0	0
	Текући грантови појединцима	614200	0	5.938	5.938	5.938	0	0	0	0	5.938	0	0	0	0	0
	Текући грантови непрофитним организацијама	614300	0	210.000	210.000	210.000	0	0	0	0	210.000	1.030.000	0	0	0	0
	Трансфери у иностранство	614700	6.200.000	-3.033.304	3.166.696	726.486	0	0	0	0	726.486	785.801	2.440.210	12	23	0

	Други текући трансфери	614800	5.000.000	400.000	5.400.000	5.396.402	0	0	0	0	5.396.402	8.320.332	3.598	108	100	65
	Контрибуције - чланарине	614900	7.648.000	0	7.648.000	6.796.826	0	0	0	0	6.796.826	5.470.395	851.174	89	89	124
	Капитални трансфери другим нивоима власти	615100	0	39.797	39.797	0	0	0	0	0	0	0	39.797	0	0	0
	Издаци за иностране камате	616200	410.000	0	410.000	390.292	0	0	0	0	390.292	390.302	19.708	95	95	100
	Набавка грађевина	821200	0	28.163.952	28.163.952	0	0	0	0	0	0	0	28.163.952	0	0	0
	Набавка сталних средстава у облику права	821500	0	6.742.486	6.742.486	0	0	0	0	0	0	789.713	6.742.486	0	0	0
VII	Резервирања		1.459.000	-1.098.938	360.062	359.590	0	0	0	0	359.590	613.451	472	25	100	59
	Текући грантови и трансфери - издаци из текуће резерве	614000	1.459.000	-1.098.938	360.062	359.590	0	0	0	0	359.590	613.451	472	25	100	59
A	УКУПНО РАСХОДИ ИНСТИТУЦИЈА БИХ		950.000.000	289.960.549	1.239.960.549	864.706.187	6.948.062	20.543.188	17.211.304	558.844	909.967.585	905.274.868	329.992.964	96	73	101
Б	СЕРВИСИРАЊЕ СПОЉНОГ ДУГА		770.637.818	0	770.637.818	0	0	0	723.125.663	0	723.125.663	581.330.866	47.512.155	94	94	124
Ц	УКУПНО РАСХОДИ*		1.720.637.818	289.960.549	2.010.598.367	864.706.187	6.948.062	20.543.188	740.336.967	558.844	1.632.408.643	1.485.921.119	378.189.724	95	81	110

* Искључујући средства извршена Буџетом институција БиХ за отплату дуга државних институција (извршење 684.615 КМ у 2015. години и 684.605 КМ у 2016. години за камату по кредиту ЦЕБ-а за "Пројекат изградње Државног затвора" и за Макрофинансијску помоћ ЕЦ), јер су иста исказана и на приходима институција БиХ и на приходима за сервисирање спољног дуга

МИНИСТАР
Вјекослав Беванда

ИЗВЈЕШТАЈ О НОВЧАНИМ ТОКОВИМА
 Период извјештавања: од 01.01. до 31.12.2016.

КМ

Ред. бр.	Позиција	Износ
1	2	3
	А. Новчани токови из пословних активности	
1	Новчани приливи из пословних активности (2+3+4)	1.662.550.617
2	Новчани приливи по основу прихода од пореза	1.469.179.280
3	Новчани приливи по основу непорезних прихода	175.712.424
4	Новчани приливи по основу текућих трансфера и донација	17.658.913
5	Новчани одливи из пословних активности (од 6 до 10)	957.677.593
6	Новчани одливи по основу плата и накнада трошкова запослених	643.652.691
7	Новчани одливи по основу издатака за материјал, ситни инвентар и услуге	161.222.688
8	Новчани одливи по основу текућих трансфера, грантова и други текућих расхода	28.805.612
9	Новчани одливи по основу капиталних трансфера и грантова	2.978.018
10	Новчани одливи по основу издатака за камате	121.018.584
11	Б. Новчани токови из активности инвестирања	
12	Новчани приливи из активности инвестирања (р. бр. 13.)	1.353.566
13	Новчани приливи по основу капиталних примитака од продаје сталних средстава	1.353.566
14	Новчани одливи из активности инвестирања (р. бр. 15.)	71.505.763
15	Новчани одливи по основу издатака за набавку сталних средстава	71.505.763
16	Ц. Новчани токови из активности финансирања	
17	Готовински приливи из активности финансирања (18+19+20)	60.413.691
18	Новчани приливи од финансијске имовине	60.413.691
19	Новчани приливи по основу од дугорочног задуживања	0
20	Новчани приливи по основу од краткорочног задуживања	0
21	Новчани одливи из активности финансирања (22+23)	602.772.017
22	Новчани одливи по основу издатака за финансијску имовину	0
23	Новчани одливи по основу издатака за отплате дугова	602.772.017
24	УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (1+12+17)	1.724.317.874
25	УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (5+14+21)	1.631.955.373
26	НЕТО ПРИЛИВИ / ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (24 минус 25) или (25 минус 24)	92.362.501
27	САЛДО ГОТОВИНЕ НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ	398.437.943

МИНИСТАР
Вјекослав Беванда

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба добити одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја у складу с мјеродавним оквиром финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Министарства финансија и трезора Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Министарство) дужно је да обезбиједи да Извјештај о извршењу Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2016. годину буде израђен у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилнику о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ, број 25/15 и Правилнику о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно поступати у складу са Законом о Буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2016. годину (Службени гласник БиХ, број 101/15) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да Извјештај о извршењу Буџета институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине даје фер и истинит приказ финансијског стања институција БиХ.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па стога и за предузимање одговарајућих мјера како би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, 11.7.2017.године

Министар
Вјекослав Беванда